

ILUSTROWANY DZIENNIK ŚLĄSKI

POLSKA ZACHODNIA

Redaktor naczelny: Edward Rumun, (tel. 350-85). Druk: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, Batorego 2 i Kościuszki 15. Tel. 308-78 i 304-26. Red. odpow.: Wilhelm Cholewa.

Table with 3 columns: Redakcja, Administracja, and Representacje. Includes contact information for the newspaper's offices and subscription details.

CENNIK OGŁOSZEŃ. Za 1 m/m (1 lam - 70 m/m) na stronie tytułowej zł 1,00, w tekście zł 0,80, nekrologi do 100 m/m - zł 40,00, 100-200 m/m za 1 m/m jednolitemu zł 0,60, ponad 200 m/m za 1 m/m jednolitemu zł 0,50. Ogłoszenia w dziale ogłoszeniowym za 1 m/m (1 lam - 68 m/m) zł 0,50. Drobne ogłoszenia w dziale ogłoszeniowym za słowo zł 0,20 (dla poszukujących pracy zł 0,10, matrymonialne zł 0,30).

Apel Pana Premiera do urzędników

WARSZAWA. Dnia 4 bm, odbył się dalszy ciąg zjazdu dyrektorów Izb Skarbowych, rozpoczęty w dniu 3 bm. Na Zjazd przybył Pan Premier Sławoj Składkowski, który po powitaniu o przez p. min. Kwiatkowskiego wygłosił przemówienie, mówiąc m. in.

Wcale nie uważam, iż należy urzędnika napędzać batem. Co z tego, jeżeli on będzie od godz. 8'ej siedział w biurze i powtarzał do godz. 9'ej: "Składkowski jest idiota - siedzę przy biurku od 8'ej i nic nie robię". Chodź o to, aby on powiedział: "Będziemy pracować, bo trzeba budować państwo".

Teraz przychodzę do specjalności Panów. Chciałem prosić panów o rzecz, która mnie najbardziej uderzyła w waszej pracy. To jest często spotykana nierównomierność w ściąganiu podatków z poszczególnych warstw ludności.

sprawiedliwego nacisku. Nie myślcie, że chcą abyście zniszczyli średnią własność ziemską. To są warsztaty pracy w państwie. Ja chcę tylko, aby nie było uprzywilejowania. Ja uprzedzam, że będę przywiązywał największą wagę do tego, aby

to jest swego rodzaju sadyzm. Proszę Panów! Kiedy Sejm po wyborach w roku 1928 zmuszał mnie, abym oddał choćby jednego starostę na pożalcie, żebym powiedział że narosta przekroczył to, co ja nakazałem zrobić przy wyborach, to ani jednego policjanła, ani jednego starostę nie dałem, bo jeżeli który z nich nawet przekroczył to, co ja nakazałem, to w każdym razie ja dałem to wyroczone i ja za to odpowiadam. Jestem głębokim zwolennikiem tego, że my urzędnicy między sobą możemy się kłócić. Mogę Panom Jękucać, mogę zmieniać postanowienia Panów, przyciem Panom szereg rzeczy może się wydawać dziwnym: "Premier się włożył o godz. 8'ej rano, żeby zobaczyć, czy urzędnicy w Węgrowie przyszli do biura - to zarząd". Panowie będącicie zdziwieni szereg rzeczy, ale jestem przekonany, że

Ministerstwo Skarbu, zmierzającą do reorganizacji i usprawnienia działalności wszystkich komórek administracji skarbowej, oraz do samodzielnizowania wysłków tej administracji z zadaniem rządu. Zadania te w czasie przedpoufelnego posiedzenia zobrazował p. Wicepremier E. Kwiatkowski, stwierdzając konieczność

działania według jednolitego planu i podkreślając, że zwyczajem w dawnych czasach były zawsze te państwa, które dobrze rozegrały rolę skarbową. W rozmówieniu swoim p. Wicepremier bardzo mocno podkreślił konieczność podnoszenia dwustronnej moralności podatkowej i walki z nadwyżkami na szkodę Skarbu państwa. Zachowując jednak twardą rękę w sprawach, gdy chodzi o interesy Skarbu - mówił p. Wicepremier, zwracając się do prezydentów Izb skarbowych, - musicie, panowie, jednocześnie być sprawiedliwi i nie czynić wyjątków łagodności na rzecz tych lub innych sfer

Minister skarbu o konieczności usprawnienia działalności administracji skarbowej. WARSZAWA. W piątek rozpoczął się pod przewodnictwem p. Wicepremiera Kwiatkowskiego zjazd dyrektorów Izb skarbowych dyrektorów Dyrekcji Cel, oraz naczelników Urzędów Celnich. Zjazd zwołany został w związku z pracami Ministerstwa Skarbu, zmierzającą do reorganizacji i usprawnienia działalności wszystkich komórek administracji skarbowej, oraz do samodzielnizowania wysłków tej administracji z zadaniem rządu.

Urządnicze, kiedy będę odchodził, że chciałem szereg istotnych rzeczy zrobić, że przytem wam nieraz dokuczałem. Ja nie będę nigdy tym, który mówi: "Mój Boże, o jakoby mógł zrobić, gdyby miał lepszą administrację". To ja mam zrobić dobrą administrację to ja odpowiadam za nią.

Ustawa o pełnomocnictwach dla P. Prezydenta ogłoszona będzie w poniedziałek. WARSZAWA (tel. wł.) W nadchodzący poniedziałek ogłoszona ma zostać uchwalona przez Sejm i Senat ustawa upoważniająca Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów z mocą ustawy. Ustawa ta została już podpisana przez bawięcego w Krynicy Prezydenta Rzeczypospolitej. W kołach politycznych nie spodziewają

się jednakże, aby Rząd miał już w najbliższym czasie wykorzystać w szerszym zakresie pełnomocnictwa. Spodziewane jest jedynie, jak dotychczas, ogłoszenie szeregu dekretów, mających na celu usprawnienie procedury podatkowej. Tezy do tych dekretów opracowywane są obecnie przez Ministerstwo Skarbu.

Ustawa o pełnomocnictwach dla P. Prezydenta ogłoszona będzie w poniedziałek. WARSZAWA (tel. wł.) W nadchodzący poniedziałek ogłoszona ma zostać uchwalona przez Sejm i Senat ustawa upoważniająca Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów z mocą ustawy. Ustawa ta została już podpisana przez bawięcego w Krynicy Prezydenta Rzeczypospolitej. W kołach politycznych nie spodziewają

Wszystko jedno, czy on zdoła uzyskać dla państwa 20 mili, czy 20 tys., to jest jednakowo słony, on nie pracuje na procenty. Jego praca, jeżeli jest wydajna, to naprawdę więcej daje państwu, niż on odbiera, ale jeżeli źle pracuje, to się pasorzytem, którego trzeba wyrzucić. Dlatego apeluję do panów po koleżeńsku i to jest najważniejsza rzecz, którą może chce, abyście zwróćcie uwagę na to, co ja powiedziałem. Jeżeli nie podlegamy administracji, jeżeli nie stworzymy typu urzędnika, o którym obywatele będą mówić z szacunkiem, to do tej chwili mi nie obratimy wykonawców swych zadań.

Szyfrowe wysiłki czechizacyjne za Olzą. MOR. OSTRAWA. Zarząd główny szowinistycznej organizacji czechskiej t. zw. "Maticе osvety lidove" przystąpił w tych dniach do budowy czechskiej szkoły wydziałowej w czysto polskiej gminie Jablonków na Śląsku Cieszyńskim. Koszt budowy wyniesie 1.300.000 koron. W roku bieżącym powstają także w okolicy Jablonkowa dalsze 2 szkoły czechskie.

Wielkie uroczystości legionowe na Polskiej Górze. POLSKA GÓRA. W związku z jubileuszem 20-lecia walk legionowych na Polskiej Górze i pod Kościelną, przybył do Kościelnicy Minister spraw wojskowych gen. dyw. Kasprzycki, który weźmie udział w uroczystościach zorganizowanych przez specjalny wojskowy komitet pod protektoratem Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, gen. Rydza Smiężko. Jednocześnie przybył do Kościelnicy prezes Komitetu

Wielkie uroczystości legionowe na Polskiej Górze. POLSKA GÓRA. W związku z jubileuszem 20-lecia walk legionowych na Polskiej Górze i pod Kościelną, przybył do Kościelnicy Minister spraw wojskowych gen. dyw. Kasprzycki, który weźmie udział w uroczystościach zorganizowanych przez specjalny wojskowy komitet pod protektoratem Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, gen. Rydza Smiężko. Jednocześnie przybył do Kościelnicy prezes Komitetu

Ja nie będę szukał dziury w całym. Jest ogólnie moje przedstawienie się Panom, do kolegów, żebyście mieli pojęcie, jak się odnoszę do urzędników. Chcę podkreślić,

Wielkie uroczystości legionowe na Polskiej Górze. POLSKA GÓRA. W związku z jubileuszem 20-lecia walk legionowych na Polskiej Górze i pod Kościelną, przybył do Kościelnicy Minister spraw wojskowych gen. dyw. Kasprzycki, który weźmie udział w uroczystościach zorganizowanych przez specjalny wojskowy komitet pod protektoratem Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, gen. Rydza Smiężko. Jednocześnie przybył do Kościelnicy prezes Komitetu

Głównego Opieki nad Grobami Poległych Bohaterów gen. Zarzycki. Dziś rano specjalnym pociągiem przybędzie Minister rolnictwa Poniatowski. Ponadto spodziewany jest liczny przyjazd reprezentantów wojskowych, Związku Legionistów, uczestników walk na Polskiej Górze itp. Od dnia wczorajszego zebrała się do Kościelnicy, tysięczne rzesze społeczeństwa zarówno polskiego jak i ukraińskiego.

KRÓL BORYS NIE WYJEJŻDZA DO NIEMIEC. SOFIA. Bułgarska Agencja Telegraficzna komunikuje: Wiadomość, która ukazała się w niektórych dziennikach zagranicznych, jakoby król Borys miał zamiar udać się do Niemiec, gdzie miałby spotkać się z osobistościami politycznymi z różnych krajów, którzy przybędą na Igrzyska olimpijskie - jest całkowicie fałszywa. ZJAZD HENLEINOWCÓW W OPAWIE. MORAWSKA OSTRAWA. W Opawie odbył się w tych dniach zjazd okręgowych przywódców "Sojietendeutsche Partei" w Czechosłowacji z udziałem Konrada Henleina. Zjazd, w którym wzięło udział 1200 osób, zaprzysięgło wierność Henleinowi i zapowiedziało twardą walkę dla dobra sprawy niemieckiej.

Jaka nauka płynie z krwawych wypadków Krzczowic?

Należy uniemożliwić zbrodniczą agitację, prowadzoną na wsi

WARSZAWA (tel. wł.) W uzupełnieniu wiadomości o krwawych zjściach w Krzczowicach nasz korespondent podaje następujące informacje o przebiegu i o tych zjściach. Robotnicy rolni, zatrudnieni w majątku Krzczowice w powiecie przeworskim, należącym do Polskiej Akademii Umiejętności, zwrócili się o podwyższenie obowiązujących norm pracy. Prezes Akademii Umiejętności wydelegował do Krakowa męża zaufania Akademii, celem przeprowadzenia rokowań z robotnikami. Przedstawiciel Akademii Umiejętności po wysłuchaniu robotników żądania ich całkowicie uwzględnił. Ci zażądali dwugodzinnego terminu, po którym mieli odpowiedzieć, czy wobec przyjęcia ich żądań przystępują do pracy. Po dwu godzinach przedstawiciele robotników zażądali dalszej podwyżki pracy. Przedstawiciele Akademii zaakceptowali i te żądania, wobec czego robotnicy rolni zgodzili się na przystąpienie do pracy. Gdy rokowania dobiegały już końca i żądania robotników zostały już przyjęte, na polecenie prokuratora władze bezpieczeństwa aresztowały pracujących w okolicy agitatorów, którzy namawiali robotników rolnych, by nie przyjmowali nowych warunków pracy w majątku Krzczowice i namawiali ich do strajku, stosując przytem terror. Po aresztowaniu okolicznych chłopów, a wśród nich i robotnicy rolni z Krzczowic, udali się przed posterunek policji, żądając wypuszczenia agitatorów. Aspirant policji, który wyszedł, by pertraktować z chłopami, wyjaśnił im, że zwolnienie aresztowanych nie leży w jego mocy, ponieważ nie znajdują się oni na posterunku policyjnym w Krzczowicach, lecz przewiezieni zostali do Rzeszowa. W odpowiedzi na to jeden z chłopów podbiegł do aspiranta i uderzył go motyką tak, iż ten upadł na ziemię. Do leżącego aspiranta podbiegł drugi chłop, zamierzając się na leżącego motyką. Ciosy skierowane w głowę aspiranta były tak silne, iż natrafivszy na kołbę karabinu, którą znajdujący się w pobliżu posterunkowy policji osłonił aspiranta — rozcięły ją na dwie połowy. Wówczas w obronie koniecznej dowodzący oddziałem policji wydał rozkaz dania salwy w powietrze. Zebrani chłopcy, którzy byli przekonani, iż policjanci mimo wszystko nie będą

strzelali, powitali ten rozkaz drwinami i nacierali w kierunku ciągu na policję. Ze strony policji padła jedna salwa w powietrze, a gdy tłum zachowywał w dalszym ciągu agresywną postawę, wówczas padła i druga salwa, tym razem w tłum, w wyniku czego padli zabici i ranni.

Krwawe zjścia, jakie miały miejsce w Krzczowicach świadczą dobitnie o tem, iż niewątpliwie ciężkie warunki ekonomiczne, w jakich znajdują się chłopcy, wykorzystywane są planowo do agitacji politycznej, nie mającej z poprawą ich warunków nic wspólnego. Zarząd majątku w Krzczowicach przyznał przecież robotnikom rolnym

wszystko, czego żądali, nie zapobiegło jednak krwawym wypadkom. Prowadzenie agitacji za strajkiem bez względu na przyjęcie przez pracodawców dwukrotnie podwyższonych żądań, niezbitnie świadczy o tem, że miał on na celu niedopuszczenie do spokojnego załatwienia ekonomicznej strony sporu. Ponieważ wypadki w Krzczowicach nie są niestety odosobnione, opinia publiczna spodziewa się, iż Rząd rozpocznie energiczną akcję celem całkowitego położenia kresu zbrodniczej agitacji, prowadzonej wśród ludności wiejskiej, a mającej na celu jedynie szczerzenie zamieszek w kraju.

Pan Premier na terenie ostatnich krwawych zjść

WŁOW. Przez cały piątek Premier gen. Siwoj-Składkowski przebywał na terenie województwa.

Do Przemysła p. Premier przybył o 5 rano, pociegiem pośpiesznym w towarzystwie ministra Rolnictwa i Reform Rolnych p. Poniatońskiego.

Z Przemysła p. Premier udał się samochodem do Mościck, gdzie dokonał inspekcji strajka, a następnie powiatu.

Następnie p. Premier udał się do Gródnego Jagiellońskiego skąd, po inspekcji starostwa i powiatu w towarzystwie min. Poniatońskiego i wojewody Beliny - Prażmowskiego do Ostrowia Tułogłowskiego w pow. radeckim.

Jest to miejscowość, gdzie 1 bm. doszło do zjścia na tle nieporozumień z robotnikami szarymiami i gdzie trzy osoby poniosły śmierć.

Po południu p. Premier i p. min. Poniatoński przybyli do Krzczowic, gdzie onegdaj doszło do krwawych starć między policją i strajkującymi na folwarku Akademii Umiejętności robotnikami rolnymi.

Uspokojenie.

Po stwierdzeniu tych faktów na miejscu oraz po odbyciu konferencji w starostwie w Rzeszowie z wojewodami: lwowskim — Beliną, Prażmowskim — krakowskim — Gnońskim, Premier Składkowski z p. ministrem Poniatońskim odjechali do Warszawy.

Co się tyczy strajku i zjścia, nastąpiło już uspokojenie. Służba powróciła na folwark do zwykłych zajęć.

Ostateczne zlikwidowanie strajku nastąpiło najbliższych godzinach.

Dochođenje policyjne i prokuratorskie toku.

KANCLERZ HITLER O POKOJU

WEIMAR. W przemówieniu, wygłoszonym podczas oficjalnego przyjęcia, kanclerz Hitler m. in. oświadczył: „Dzisiaj również możemy tylko wyrazić życzenie, by udało się także w przyszłości ratować pokój. Pragniemy przed tym słowem — pokój umieszczyć słowo — honor, to słowo pokój chcemy rozumieć zawsze jako wiarę. Bez tych dwóch koncepcji, żaden pokój nie jest możliwy. To wyjaśnienie najlepiej przytoczy się do usunięcia fałszywych koncepcji i nieporozumień”.

NOWE ZARZĄDZENIE KOMISJI DEWIZOWEJ

WARSZAWA (tel. wł.) Komisja dewizowa ogłosiła nowe zarządzenie, na mocy którego banki dewizowe będą mogły korzystać z t. zw. kredytów pocztowych u swoich korespondentów zagranicznych bez potrzeby zgłaszania tego w Banku Polskim. Ponadto banki dewizowe będą mogły otwierać zagranicą akredytywy i wydawać listy kredytowe zagranicą na tych samych warunkach, na jakich mogłyby w danym wypadku uskutecznić przekazy zagranicę. Ponadto banki dewizowe mogą otwierać zagranicą i wypłacać akredytywy z polecenia cudzoziemców bez ograniczenia w tych wszystkich wypadkach, w których równowartość akredytywy jest postawiona zagranicą do dyspozycji banków dewizowych. Przesłane bankom dewizowym zagranicą w związku z otwarciem akredytywy środki płatnicze będą mogły banki dewizowe zwracać spowrotem w takiej walucie, w jakiej je otrzymały do wysokości niewykorzystanej części akredytywy.

KIEPURA ŚPIEWA W PONIE-DZIAŁEK

Dnia 6 bm. o godzinie 20.15 transmitować będzie rozgłośnia katowicka występ Kiepurę w „Rigolocie”, śpiewanym w Operze Warszawskiej.

Przełożonym, Towarzysom pracy zawodowej i społecznej, Organizacjom, Przyjaciółom i Znajomym

ś. p.

Mgr. Kornela Chwalihega

składamy tą drogą bardzo serdeczne podziękowanie, za pomoc i opiekę w ciężkiej chwili, dobrą pamięć o Zmarłym i wieńce na Jego trumnę oraz za udział w żałobnym obrzędzie.

Duchownemu — najszczęście Bóg zapłać, za wzruszające słowa pożegnania w imieniu ś. p. Zmarłego.

Rodzina

4717

W Genewie naradzają się i odraczają

GENEWA. Zgromadzenie Ligi, które miało rozpocząć się o godz. 11.30, uległo pewnemu opóźnieniu z powodu pewnych trudności, jakie powstały w ostatniej chwili zarówno ze strony delegacji abisyńskiej, domagającej się głosowania nad wnioskami swymi, jak i ze strony niektórych państw, które sprzeciwiają się procedurze pospiechu. twierdząc, że rezolucje przygotowywane przez prezydium Zgromadzenia, winne być na 24 godziny przed głosowaniem podane do wiadomości członków Ligi.

bardzo krótkie posiedzenie, na którym przewodniczący odczytał jedynie tekst proponowanych przez prezydium rezolucji i oświadczył, że wobec żądania niektórych delegacji udzielenia im więcej czasu na przestudjowanie tekstów przed ich odgłosowaniem. Zgromadzenie zbierze się ponownie o godz. 18 dla uchwalenia proponowanych rezolucji.

GENEWA. Prezydium Zgromadzenia ustaliło, że 17 Zgromadzenie, które miało się zebrać 7 września, przesunięte będzie o dwa tygodnie na dzień 21 września br.

Komuniści rzucili się obecnie na wieś francuską

PARYŻ. Organ sfer gospodarczych „Journal Industriel” zamieszcza alarmujący artykuł, zwracający uwagę opinii i władz na agitację strajkową wśród robotników na wsi. Agitacja ta zaznaczyła się już w maju, obejmując departamenty Seine et Oise, Somme, Pas-des-Calais i Caisne. Po pewnym okresie spokoju obecnie przybera na siłę. Ruch strajkowy wystąpił zarówno na północy, jak i na południu. Na południu liczne winnice zostały zajęte przez strajku-

jących. Dzienniki twierdzą, że we wszystkich okrugach konflikt był wywołany przez osobników przybyłych z zewnątrz. Zdaniem „Journal Industriel”, akcja ma charakter wybitnie planowy, na co wskazuje fakt, że agitacja robotników rolnych przybrała specjalnie na sile w okresie intensywnych robót w okrugach północnych w sezonie buraka cukrowego, a na południu w okresie prac w winnicach.

Popierajmy polski przemysł lotniczy — fundujmy samoloty — Konto zbiorcze P. K. O. nr. 302 455

Na Pudhalu wezbrały putuki i rzeki

KRAKÓW. Wskutek opadów atmosferycznych, niezwykle obfitych w dniach 3 na 4 bm., w górach, zwłaszcza koło Zakopanego, wezbrały rzeki i potoki górskie. Jeżeli chodzi o opady, to obfitość swoją osiągnęły one stan z czasu słynnej powodzi w r. 1934. I tak: w Chochołowie opad wynosił 75 mm, tj. jeśli chodzi o opady 34 mm ponad stan alarmowy. W Zakopanem 46 mm, tj. 6 mm ponad stan alarmowy. Na Hali Gąsienicowej 58 mm, tj. 18 ponad stan alarmowy, w Krynicy 51 mm, tj. 11 ponad stan alarmowy, w Tarnowie 44, tj. 4 ponad stan alarmowy.

Wzrost wody w rzekach, co do stanu wody na rzekach, to Dunajec pod Nowym Sączem w sobotę o godz. 8-mej rano wykazywał plus 170, tj. 30 poniżej stanu alarmowego, a Kamienica plus 226, tj. 24 poniżej stanu alarmowego. O godz. 9.20 w Waksmundzie notowano na Dunaju — plus 350, tj. 50 powyżej stanu alarmowego. Wedle ostatnich raportów, deszcz pada dalej, aczkolwiek z mniejszym nasileniem, przyczem woda przybera. W samem Zakopanem deszcz zmniejszył się znacznie, a woda na potokach częściowo opada.

przyczem meldunek z Zawoi mówi o opadach w wysokości 53.7 mm., tj. 13 powyżej stanu alarmowego.

Deszcze padają w dalszym ciągu, przy czem jednak opady mają charakter: wprawdzie gwałtowny, ale przemijający i lokalny.

Niebezpieczeństwa bezpośredniego nie ma i do tej pory nie ma wiadomości o uszkodzeniu, czy też o przerwaniu dróg.

Ten przyrób wód występuje rokrocznie i nazywa się powszechnie świętokojskim.

W tym roku jest nieco spóźniony.

Władze wydały odpowiednie zarządzenia, celem zabezpieczenia ludności przed skutkami ewentualnych wylewów. Specjalne instrukcje dostały posterunki P. P. i straży wodnej.

FLOTA FIŃSKA W GDYNI

GDYŃIA. Wczoraj przybyła do Gdyni z nieoficjalną wizytą flota fińska w składzie 1 pancernika obrony wybrzeża „Ilmarinen” i 2 łodzi podwodnych „Vesitisi” i „Vehinen”. Do radosnej czołki jest komandor - porucznik Eero Rahola. Okręt fiński „Ilmarinen” oddał przed wejściem do portu salut narodowy admirałski, na co odpowiedział O. R. P. „Baltyk”. Flota fińska stanęła w basenie Prezydenta, przy moście Wilsona.

W godzinach rannych dowódcą floty fińskiej rewidzował konsula fińskiego, dowódcę floty i komisarza rządu, poczem byli na okręcie przez nich rewidzowani. W związku z przybyciem floty fińskiej do Gdyni przyjechał z Warszawy atłache wojskowy mjr. Ake Sloeroer. W południe odbyło się w kasynie oficerów floty na Okewyju śniadanie, wydane na cześć oficerów fińskich. Na okręcie „Ilmarinen” przybyła orkiestra marynarki wojennej fińskiej, która urządziła koncert publiczny na skwerze Kościuszki. Flota wyjedzie z Gdyni w poniedziałek dnia 6. bm.

WYBORY W FINLANDJI

HELSINGOORS. Wybory miały w całym kraju spokojnie. Dołychnas obliczono przeszło milion głosów na ogólną liczbę 1,915,954 uprawionych. Według przewidywań obliczeń największą większość przypadło socjalistom. Drugie miejsce zajmują agrariuszy, następnie konserwatyści, liberałowie i liga partydotyczna. Z tego wynika, że dużych zmian w układzie sił w nowym parlamencie nie będzie. W stolicy wybory dały następujące wyniki w porównaniu z wyborami z r. 1933: Socjaliści 40,503 (33,289), Szwedzi 25,354 (22,113), Liberalowie 9,614 (8,883), Konserwatyści 8705, Liga patriotyczna 5,055, w ubiegłych wyborach grupowania te były zlikwidowane i miały 10,778.

SAMOLOT WPADŁ NA WIEŻĘ RADJOWĄ

HELSINGOORS. W mieście Kauhaiva, w odległości z zachodniej Finlandii, spadł na lotnisko samolot wojskowy. Samolot spadając, zawadził o wieżę radiową, przyczem załoga samolotu, składająca się z dwóch oficerów, poniosła śmierć.

Po dłu...
oznacza...
ore wiel...
Narodów...
ara się d...
władz...
lityczne...
ogmatwa...
W depes...
Więcej a...
a, namini...
ż (trudu...
enia, że...
y do brzo...
polskiego...
Ostro...
gancja i...
rzytpe, c...
złizwiej...
Tymocz...
anym pr...
w mimo w...
ówienn...
sca, a t...
zycieciem...
al, wyw...
zypuszc...
nie wywo...
lonie I...
ooby z...
któw, m...
przadkow...
pkoju św...
lityki et...
one w...
nych pos...
edawna...
pr. gwar...
Piszem...
zwiękt a...
nych kto...
ysuwa s...
o Argen...
m.
Jeśli we...
a Argen...
wiązku z...
arał się...
przadku...
ski, jeśli...
pominac...
hili, jak...
nawst w...
hili), kt...
Potudni...
ny, wys...
era spec...
Delegat...
orkowe...
byby nie...
wersal...
byby usi...
niku, st...
lita pok...
astwost...
spółprac...
Wystap...
ana w k...
ucznan...
nem niez...
im, któr...
ndensem...
o zmoc...
nych ni...
ocjalnie...
gledów...
nego ur...
Bystrz...
wierdza...
chwili...
enie for...
adowoli...
rzeciwo...
Drugim...
brad gen...
także sp...
e spodz...
b więcej...
a zdaje...
obwiazan...
ego pow...
aktu loca...
przedte...
nieślone...
efinityw...
przed t...
rzesydy...
Tygodni...
W fabryk...
skule sie...
ów. W n...
ące szer...
ów są pro...
fabrykani...
kieralni...
wierdza...
każdym...
koro naby...
oków czy...
brykant n...
około pop...

Ogłosy genewskie

Po długotrwałym milczeniu, po szeregu nieudanych, nieopracowanych posunięć, które wiele uważało za... labezdy śpiew Li Narodów, instytucja ta znowu jak gdyby... ara się dochodzić do głosu, znowu usiłuje... plywać na międzynarodowe zagadnienia polityczne, tak bardzo ostatnimi czasami... gmatwane.

W depeszach z Genewy w dn. 29 ub. m. sesji, a więc w przeddzień zgrupowania, a najmniej spozstrzegawczy czytelnik mógł... z trudu odnaleźć podstawy do przypuszczenia, że żaden przytłoczony i zagłuszone... dobrze przygotowanego koncertu eu... pejskiego, w którym Wielka Brytania, Francja i Włochy miały grać pierwsze... rypce, po ostatecznym uregulowaniu... zającej sprawy aneksji Abisynii.

Tymczasem, wbrew tym, pozornie mura... anym przypuszczeniom, Negus zaproszo... w mimo wszystko do stołu obrad Ligi, prze... owieniem swem we wtorek, 30 ub. m. e... a, a także demonstracyjnie życzyliwem... zyciem, z jakim się w Genewie spot... i, wywołał spór szumu, który, należą... zypuszczać, przejdzie jednak bez echa... e wywołają wypadki te, na dalszą me... torie Ligi większych komplikacji, już... ochy z powodu tak zwanej hierarchii... tów, mocą której sprawa abisyńska pod... brzkowane być musi koniecznie dla... okoju światowego powrotowi Włoch do... bliki europejskiej. Tymczasem wplatają... e one w długi korowód nie najświetniej... zych posunięć organizacji, która jeszcze... odawna była granitowo trwałym, na po... r, gwarantem pokoju światowego.

Piszemy „do niedawna”, bowiem roz... wieki abisyńskie przyczyniły się do d... ych kłopotów, na których czoło dzisiaj... ysusa się m. in. zdecydowane stanowi... o Argentyny przeciwko faktom dokona...

Jeśli weźmie się pod uwagę, że inicjaty... a Argentyny stoi tu w bezpośrednim... wiazku z inicjatywą Chilli, której delegat... arzą dla wszelka cene wprowadzić do... bradku dziennego obrad sprawy reformy... rki, jeśli nie będzie się w dalszym ciągu... pominąć, że zarówno Argentyna, jak i... hili, jak i Brazylia tworzą grupę t. zw... aistów A. (Argentyna), B. (Brazylia), C... hili), które to państwa na terenie Amery... Południowej tworzą zwarty blok polity... ny, wystąpienie ezotycznej republiki na... era specjalnego znaczenia.

Delegat Argentyny Cautillo podkreślił na... torkowym zgrupowaniu z naciskiem, że... dyby nie dało się zapewnić praktycznej... iversalności zasady sprawiedliwości i... dyby usiłowania, zmierzające w tym kie... nku, stworzyć miały niebezpieczeństwo... a pokoju, Argentyna musiałaby poważnie... stnowić się nad możliwościami dalszej... spółpracy w Lidze Narodów.

Wystąpienie Argentyny, łącznie z walko... aną w kuluarach Ligi sprawą uznania bądź... uznania aneksji Abisynii, stwarzają... orem niezwykle istotny i zasadniczy, p... em, który z łatwością może stać się p... ednsem i kto wie, czy nie przyczyni się... do wzmożenia roli tych państw, nie ma... cych nieograniczonych interesów, które... ealnie dużę uwagi, że zrozumiałych... gędów, poświęcają zagadnieniu bezwzględ... nego utrzymania pokoju światowego.

Bystrzejsi obserwatorzy bez trudu... wierdzą, że fizyczna niemocliwość jest... chwili obecnej, dla Ligi Narodów znale... enie formuły, która mogła całkowicie... adowolić zarówno Włochy, jak i państwa... przeciwko nim występujące.

Drugim, niemniej ciekawym momentem... brad genewskich jest sprawa reformy Ligi, także sprawa Locarna. O ile pierwsza, ka... e spodziewać się niezliczonej ilości mniej... b więcej życiowych projektów, o tyle dru... a zdaje się nie znaleźć zbyt szybkiego... owizowania. Jest ona uzależniona od czyn... ego powrotu Włoch. Jako sygnatyrujsza... aktu locarneskiego, do Ligi, co nie nast... i przedtem dopóki sankcje nie zostaną... iesione i sprawa abisyńska załatwiona... efinitywnie. W każdym razie nie nastąpi... przed październikiem.

Przesady jako czynnik dobrej konjunktury

Tygodnik fachowy „Industrial Britain” pisze: W fabrykach metalowych w Birmingham pro... kule się całe tony podków i innych talizma... ów. W module są również kamienie przyno... e szczęście. Głównymi odbiorcami talizma... są prowincje zachodnie i północne (Anglia),... obrykanci, boniac się przed zarzutem, jakoby... agnili zyski z rozwoju przemysłania przesad... wierzda, iż talizmany są z czystego srebra i... i każdym razie warte ceny, za jaką je nabyto... koro nabywcy przedkłada ją biżuterję w postaci... podków czy innego talizmu na dnię ozdoby... brykant nie może uczynić nic lepszego, jak za... okółki popyt.

Słowem — aktywność z jaką Liga Na... rodów zabrała się ostatnimi czasami do pra... cy, jak dotychczas, w najmniejszym stopniu... nie przyczyniła się do wzmożenia zaufa... nia do tejże instytucji. Jak twierdzą wtaie... mizenci, duży procent odpowiedzialności... za taki właśnie stan rzeczy spada w pierw... szym rzędzie na... sekretariat Ligi i jego nie... zawsze dla nas zrozumiałe, a bardzo często... budzące zastrzeżenia — posunięcia.

Uczyn coś więcej dla swoich zębów: pielęgnuj je pastą Chlorodont

znaną ze swej niedoścignionej jakości.

Prawdziwość pasty gwarantuje czerwona głowa lwa na opakowaniu.

Wylączna sprzedaż: Miraculum, Kraków.

Lecznicze walory Szczawnicy

Od paru już wieków wody Szczawnicy należały do najbardziej znanych w Europie. Wzmianki o nich spotykamy się już za Jagiellonów, a spoczynkiem XVI wieku wyszło drukiem w Warszawie dziełko o szczawnickich wodach kruszczyńskich. Wspomina o niem Dworecki w swej „Szczawnicy”.

Wody ze źródeł szczawnickich zaczęły się stopniowo cieszyć coraz większym powodzeniem. W XVIII w. korzystało z nich wielu już kuracujących. O zainteresowaniu, jakie budziły te wody świadczy liczne rozbiory chemiczne ich zawartości. Począwszy od r. 1810, w którym wody szczawnickie zbadał w Krakowie Klobus — mamy coraz to nowe analizy.

Jak pisał kryptonimowy autor dr. „N. Z.” w „Naszem Zdroju” (1912 r.) w r. 1850 wiedeński Towarzystwo lekarzkie na publicznem posiedzeniu zajmowało się specjalnie działaniem wód szczawnickich, na podstawie doświadczeń, dokonywanych przez wiedeńskich lekarzy — bądź w praktyce prywatnej, bądź w szpitalach Wiednia. Na posiedzeniu tem, dr. Fleischer odczytał niezłą ilość sprawozdań z tych doświadczeń. Wynikało w nich, że np. na oddziale chorób pierwszych używano tej wody przy leczeniu wielu zadawnionych katarów płucnych, w zapaleniskach płuca, w gruźlicy. We wszystkich tych wypadkach stosowanie wód szczawnickich „Józefiny” dawało jaknajlepsze rezultaty. Wybitne działanie Józefiny występowało także przy ostrym zaskręku oskrzeli, zmniejszając kaszel. To kojęce działanie w tym wypadku zwrócił „Józefina” przedewszystkiem dwuwęglanowi sodowemu, który rozpuszcza śluz i ułatwia jego wykasztanie.

„Józefina” znalazła szerokie zastosowanie w leczeniu rozmaitych chorób gardła, nosa, a także tkawicy i to — zależnie od wskazań lekarza — za pośrednictwem inhalacji, lub też przez picie.

Szczawnickie wody działają leczniczo i w innych wypadkach chorobowych. A więc w chorobach dróg trawiennych rola wód leczniczych przypadku do udziału ze źródła „Magdaleny” i to: w katarach żołądka, niedokładności żołąka, przy śluzowych katarach żołądka, katarze ściek.

Zdaniem prof. L. Korczyńskiego „Magdale” wywiera dodatni wpływ na wydzielanie i skład żółci — toż w procesie trawienia odgrywa wybitną rolę.

Trzecią grupą chorób, które ustępują pod wpływem wód szczawnickich, przedstawiają cierpienia dróg moczowych, mianowicie kataru pęcherza i miedzierek nerkowych. Zastosowanie znajduje tu „Stefan” i „Wanda”.

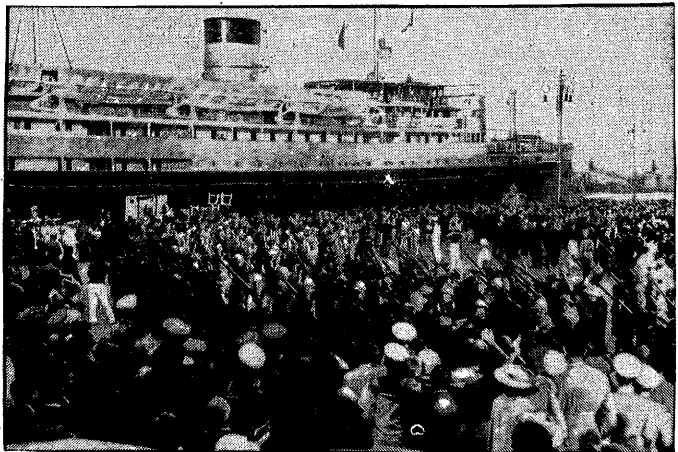
„Wanda” bywa specjalnie polecana w chorobach przemiany materii — a więc przy skazce moczowej, w zgrubieniach stawów na ten tle, w podagrze, w katarze moczowodów.

Przy innych wypadkach chorobowych na tle wadliwej przemiany materii wody szczawnickie znajdują swoje zastosowanie. W leczeniu cukrzycy prof. Korczyński najlepszą skutki spostrzegł przy zastosowaniu „Magdaleny”, potem choć znacznie słabsze rezultaty dawało też picie wody ze źródeł „Wandy” i „Józefiny”.

Omawiając lecznicze działanie wód szczawnickich, nie można pominąć stwierdzenia wielu powag ze świata lekarskiego, którzy na podstawie badań ich składu chemicznego i doświadczeń w lecznictwie — uznali, że wody szczawnickie niezmiennie nie ustępują znanym, a w wielu wypadkach nawet je przewyższają.

Warto tu przypomnieć, co o Szczawnicy już w roku 1857 pisał światowej sławy balneolog, Józef Dietl: „Szczawnica pomiędzy zdrojowiskami Galicji pierwsze zajmuje miejsce. Rozwój ten jej wody coraz większej nabywają wziętości i śmiało iść mogą w porównaniu z najświetniejszymi źródłami Europy”. (o)

Szczawnickie wody działają leczniczo i w innych w...

Ostatnio z Abisynii wrócił do odczynny studenci batalion „czarnych koszar”. Przybywający do Neapoli batalion witał w imieniu króla następcą tronu księżą Humbert.

Pisarze słowaccy przeciwko... myśli „czeskosłowackiej”

W tych dniach odbył się w Trenczynie kongres słowackich pisarzy, na który przybyli także pisarze czeszy, których zadaniem miało być pogłębienie myśli „czeskosłowackiej” i idei „jednolitego” narodu „czeskosłowackiego”. Nie pomogły jednak perswazyje czeskich pisarzy. Słowaccy literaci nie ulegli i wbrew pobódnym życzeniom Pragi energicznie protestowali przeciwko temu, by ich „zarejestrowano” jako „martwy inwentarz” do wspólnej „czeskosłowackiej” literatury, istniejącej tylko w rozpalonych mózgach czeskich szowinistów. Niedosć na tem — protestowali słowaccy pisarze przeciwko ezerzynie czeskiej literatury na Słowację, jako szkodliwej na tym terenie. Zjazd ten więc nie poszedł po myśli Czechów i zgody „czeskosłowackiej”, pod której pozorem mieliby się Słowacy w jaknajkrótszym czasie sczechizowani, był raczej przejawem starego ducha „separatystycznego” Słowaków, którzy chętnie powitaliby każdą zmianę jako wyjście z piekła czeskiego.

Praska „Samostatnost” (Nr. 25 z 18. VI. 36.) z boleścią mówi o pisarzach słowackich m. in. co następuje: „Lecz panowie pisarze nie zamknijcie sobie ostatecznie drogi do braci Czechów, gdyż wypowiedzieli się za wspó...

pracą z pisarzami czeskimi na podstawie równości. Sens tej ich równości jest taki: Ja pan, ty pan, czyli dwa narody a nigdy jeden naród. Jest to kierunek niebezpieczny tak wewnętrzny, jak i z punktu widzenia zewnętrzny. Jako zaś dowód tego, że pisarze słowaccy osłabli sytuację Pragi w oczach zagranicy, cytuję pismo „Frankfurter Zeitung”, która powiada, że Słowacy z nieutajoną radością i sympatią obserwowali biurogrodzkie odwiedziny min. Becka, gdzie so-wietofilska polityka Pragi — zdaniem pisma — udało mu się podważyć w Białogrodzie, z drugiej zaś strony podług wiadomości prasy zagranicznej odwiedziny te miały przyczynić się także do załagodzenia zatargu jugosłowiańsko-węgierskiego. Czesi zaś życzyliby sobie, aby zatarg ten trwał, jeżeli nie wiecznie, to co najmniej jak najdłużej. Z tego węgierskiego wynika, że młoda generacja słowacka kroczy drogą, z której Praga wcale nie jest zadowolona.

Nietylko jeżeli się nam śpieszy, ale także jeżeli chcemy odbyć podróż najwygodniej powinniśmy podróżować samolotem! — Tanie ceny biletów!

Antymagnetyczny zegarek szwajcarski RECORD

W V. D. A. przejaśniło się

Od szeregu miesięcy trwała między różnymi czynnikami partii narodowo-socjalistycznej zacięta walka o decydujący wpływ w V. D. A. (Związek dla spraw niemieckich zagranicą). Punktem kulminacyjnym tej walki było odwołanie dorocznego Zjazdu V. D. A. pod blahemi pozorami. Ostatnio, jak się zdaje, nastąpiło na tym odcinku pewne odprężenie. Dotychczasowy przywódca V. D. A., dr. Steinacher, utrzymał się na swoim stanowisku, choć w przyszłości działalność jego będzie kontrolował delegat władz niemieckiej policji państwowej (!). Niezależnie od tego dr. Steinacher został zmuszony do zrezygnowania z współpracy z dr. Ullmannem, swą swą prawą ręką, w bieżącej robocie organizacyjnej.

Sens ataków na V. D. A. tkwił w ten denacjach wcielania Związku do wydziału zagranicznego partii narodowo-socjalistycznej, kierowanego przez radcę Bohle'go i „jednolitości” w ten sposób całości zewnętrznego roboty narodowo-socjalistycznej. — Nad tem, jakie następstwa przyniosłoby ze soba tego rodzaju zarządzenie dla życia Niemców w innych państwach, nie będziemy się szeroko rozwodzić: jeżeli bowiem w chwili obecnej współpracuje Niemców zagranicznych z V. D. A., jako organizacji niezależnej (z pozorów), budzi poważne zastrzeżenia natury politycznej, to czym stałby się mniejszości niemieckiej z chwilą nadania V. D. A. urzędowej firmy narodowo-socjalistycznej, jeśli nie jawne ekspozyturyami przyjmowane w tych państwach z zasadniczymi zastrzeżeniami ideologii państwowej?

Nowa impreza Towarzystwa Wystaw i Targów w Gdyni Targi „Gdynińskie”

Organizowane w roku bieżącym na terenach dawnych wystaw Targi Gdynińskie, są rozwojowo naszymi ciałem dwóch poprzednich wystaw: Wystawy Rzemieślniczej w roku 1935. Wyniki osiągnięte przez te wystawy, przedewszystkiem stwierdzenie konieczności istnienia stałych Targów typu handlowoprzemysłowego w mieście portowym, były powodem narad pomiędzy Towarzystwem Wystaw i Targów z jednej a Komisariatem Rządu i Izba Przemysłowo-Handlową w Gdyni z drugiej strony. W wyniku tych narad zarówno Komisariat Rządu jak i Izba Przemysłowo-Handlowa wchodzi do Towarzystwa Wystaw i Targów jako udziałowcy, delegując do Rady Nadzorczej i Zarządu Towarzystwa swoich przedstawicieli. Tem samem Targi Gdynińskie zyskują silniejszy kontakt ze sferami gospodarczymi Gdyni, a przez to i całego kraju, a osiągnięcia dzięki tym zgrupowaniom wspólpracy czynników publicznych z Towarzystwem Wystaw i Targów, podnieśli niewątpliwie zainteresowanie społeczeństwa do pracy Targów Gdynińskich.

Targi Gdynińskie organizowane w tym roku pod ogólnem hasłem „Budujemy Wielką Gdynię” odbędą się od 28 czerwca do 12 lipca br., dając w pierwszym rzędzie przegląd sytuacji budowlanej w Gdyni, i związanych z tem możliwości zarobku dla przemysłu i rzemiosła budowlanego, jak i rynku kapitałowego w Polsce. (o)

Oburzenie we Francji na negusa

PARYŻ. Przemówienie Negusa, a zwłaszcza ustępy, dotyczące Francji, wywołały duże niezadowolenie we francuskich kręgach politycznych, które uważają, iż ocena polityki francuskiej przez Negusa była niesłuszną i zbyt daleko idącą w swych zarzutach. W kręgach genewskich, jak donosi korespondent „Le Petit Journal”, uważano, iż Negus przypisuje osobistej akei p. Lavala zbyt dużą odpowiedzialność za niepowodzenie Francji. Jeżeli bowiem miało miejsce porażka, to odpowiedzialność za nią ponoszą zbiorowo wszyscy. W godzinach popołudniowych Agencja Havasa ogłosiła półoficjalny komunikat, protestujący przeciw twierdzeniom, jakoby Francja w czasie rozmów zmysłkich zgodziła się na uznanie politycznych roszczeń Włoch wobec Abisynii i wyjaśniania warunków, w jakich odbywał się przewóz broni na linii Dżibuti — Addis Abeba.

„Budujące” obrazki z rzeczywistości czeskiej

Rozpisanie 4. zw. „dohrownej” pożyczki... Rozpisanie 4. zw. „dohrownej” pożyczki... Rozpisanie 4. zw. „dohrownej” pożyczki...

Dia ilustracji prasa ta podaje szereg przykladow... Dia ilustracji prasa ta podaje szereg przykladow... Dia ilustracji prasa ta podaje szereg przykladow...

„Poledni list” narzeka zas, ze ze scian gmaczu... „Poledni list” narzeka zas, ze ze scian gmaczu... „Poledni list” narzeka zas, ze ze scian gmaczu...

„Veczerni Czeske Slovo” podaje znowu in... „Veczerni Czeske Slovo” podaje znowu in... „Veczerni Czeske Slovo” podaje znowu in...

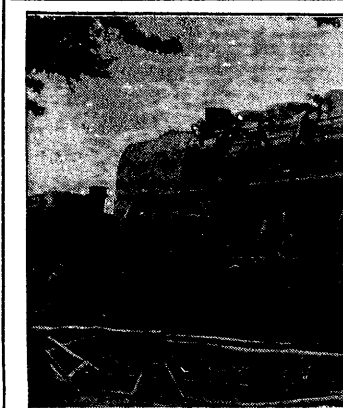
To samo pismo rowniez pisze o podobnem... To samo pismo rowniez pisze o podobnem... To samo pismo rowniez pisze o podobnem...

dowlo rzdowe zawalily sie, podobnie jak zawalily... dowlo rzdowe zawalily sie, podobnie jak zawalily... dowlo rzdowe zawalily sie, podobnie jak zawalily...

Pismo to nastepnie skarzy sie na niedbalstwo... Pismo to nastepnie skarzy sie na niedbalstwo... Pismo to nastepnie skarzy sie na niedbalstwo...

I to wszystko dzieje sie — jak konkluduje... I to wszystko dzieje sie — jak konkluduje... I to wszystko dzieje sie — jak konkluduje...

Czyzyby to mialo byc jej symbolem?

Przedstawiony na naszym zdjeciu parowoz zostal specjalnie zmontowany na wystawe p. t. „Niemy”. Parowoz ten, uchodzący za największy, jaki w ogóle dotychczas był zbudowany w Niemczech, widzimy na zdjeciu w chwili załadowania go na koleje.

GOZALKOWICE-ZDRÓJ Solanka jodo-bromowa

Choroby kobiece, dzieci (limfizm) Skórne niezakaźne. Tanie kuracje ryczałtowe. 4243

Matuzalem dobrze sytuowanych emerytów

Spensjonowany sędzia ze składu francuskiej „Cour de Comptes” u dzieli w dniu swych setnych urodzin wywiadu przedstawicielom prasy paryskiej. Okazało się przytem że sędziwy sądownik sprawuje jeszcze szereg funkcji jako członek zarz. cukrowni; Saawy, Banku Algierskiego, Twa Budowy Maszyn, Tow. Uzdrawiska Aix les Bains i t. d. i t. d. Działalność i współpraca p. Duval'a jest tak cenjona, że przynosi mu dzisiaj jeszcze 750.000 franków dochodu rocznie w postaci tantiemy. To się nazywa za pracować sobie na uznanie w monecie brzeźcacej.

U osób w średnim i podeszłym wieku codzienne stosowanie pió szklanki naturalnej wody szorstkiej Francuska-Józefa powoduje łatwe wypróżnienie, pobudza apetyt, sprawnia spokojny sen i wymaga nietylko szybkiego działania komórek mózgowych ZAl. przez lekarzy.

Kącik harcerski

Harcerstwo polskie w Austrii. Harcerstwo Polskie w Wiedniu rozwija się w dwóch ośrodkach na terenie szkolnym, oraz w jednym ośrodku na terenie Związku Młodzieży Polskiej w Austrii. W obydwóch ośrodkach są szkolnych — jednym w centrum miasta, drugim w dzielnicy robotniczej — istnieją dwa zastępy harcerskie oraz gromada zuchowa. W Związku Młodzieży Polskiej w Austrii istnieje jeden zastęp złożony z harcerzy Kierują pracą przewodzący harcerski. Pomocy w pracy harcerskiej udzielają: Towarzystwo Opieki nad Szkolnictwem Polskijem i Związek Młodzieży Polskiej.

Harcerstwo Związku Polek w Ameryce

Związek Polek, największe Stowarzyszenie Kobiece w Ameryce, przystąpiło do organizowania harcersstwa żeńskiego wśród swych członków. Pierwszy kurs harcerski Związku Polek miał się odbyć w maju br. Związek Polek jest trzecią największą organizacją emigracyjną na Związku Narodowym Polskim, oraz Zjednoczenia Polkskim Rzymnsko - Katolickim, która zgromadziła wielkie znaczenie społeczno-wychowawcze Harcersstwa Polskiego.

Pomysłowa harcerka.

Jedna z harceerek polskich w kraju nawiązała z polskimi harcerkami na emigracji ciekawy wymiar: za 1.000 używanych i znających początkowych danej kraju placi 1.000, albo wysyła pocztówki, książki i pisma harcerskie. W ten sposób harcerski polski w Charbine (Mandżuria) zdobyły już sobie pewną ilość polskich książek i czasopism, a także 40 pocztówek z orlem polskim.

Harcerski kurs pożarniczy.

Referat Pożarniczy Głównej Kwatery Harcerskiej organizuje kurs pożarniczy dla harceerek. Kurs będzie miał na celu wyszkolenie kadry harceerek — podoficerów strażackich, celem utrzymywania w roku przyszłym pracy w Harcerskim Oddziale Pożarniczym.

Muszyzna w lipcu 1936 r.

Z grona kuracjuszy, którzy obecnie bawia w Muszynie, dowiadujemy się, że sezon kuracyjny w Muszynie jest już w całej pełni. Mimo nie szczególnych horoskopów z dnia 5. Medarda — ustaliła się na dobre piękna słoneczna i nawet upalna pogoda. Podkreślić należy, że Muszyzna zainstalowała od północy maszynem Jaworzany (1116 m), a położona w rozległej kotlinie nad Poradem i Muszyką, otoczonej ze wszystkich stron lasami sypkikowymi (w tem duzo modrzewiów) ma zawsze klimat łagodny i bez wiatrów — a w razie ustalenia się pogody słonecznej nie staje się rajem dla chcących uzyć kąpień słonecznych i rzecznych w Poradzie.

Ci, którzy pragną podoperować swe zdrowie, nadwalone calorocznym byciem w miastach, korzystają z kąpień borowinowych i mineralnych w Łazienkach Miejskich — przy czym kąpiele mineralne w roku bieżącym zyskują o sobie uznanie kuracjuszy, gdyż po dowieczeniu drugiego źródła wody mineralnej o najwyższym nasyceniu gazem — wodą podczerwą kąpiele piętne się jak szampań i odznaczają się szczególną skutecznością w szeregu chorób jak: przemiana materii, chorób kobiecych, nerwowych, żołądkowych i t. p.

Wszystkie informacje i wskazówki udziela biuro Zarządu lub Komisji zdrowolej, znanej z troskliwości dbałości o wygodę i potrzeby gości, łatwiej z zapewnieniem im licznych rozrywek, jak: stale 12 razy dziennie odbywające się koncerty, teatry, bale festiwny i t. p. Wygodny dojazd począcym bezpośrednio ze wszystkich większych miast. Pościła ulatwia zjazd zarówno kuracjuszom, jak i poszukującym wrażeń sportowych do tego dzielnicy należącego jeziora i zimowego sanatorium uzdrowskiego, jakim jest Kryńca. W ostatnich latach Kryńca rozwinęła się jako wymagająca, posiadająca idealne warunki do wypoczynku dla sportów zimowych, dzięki czemu odbywała się tam międzynarodowe zawody. Wreszcie zaznaczyć należy, że Kryńca stanowi własność Skarbu Państwa i jest zarządzana przez Komisję zdrowolej, na czele której stoi od szeregu lat wiceastuztwa dla Kryńcy i jej rowozu, p. inż. Leon Nowolarski.

Jod. (6)

Krynica

Królowa wszystkich freznych uzdrowisk polskich jest niezaprzeczalnie Krynica. Jest to największy zakład kąpielowy w Polsce, nowoczesny i urządzonej — posiadający silne i obfite szczytawy woda alkaliczno-żelaziste. Bardzo bogate w bezwodnik węglowy i siarczany zarówno do picia jak i do kąpieci. Największą jednak atrakcją Krynicy jest słynna woda „Zubera”, najsmakniejsza z dotychczas znanych szczaw alkalicznych w całej Europie i trzykrotnie silniejsza od wód Vichy.

Dzięki swojemu wodom, zdrowemu i pobudzającemu klimatowi polpałskiemu, oraz całkowitej czystości, zawierającemu znaczną ilość ozonu, powietrza, Krynica uważa się za jedno z najsilniejszych i najczystszych uzdrowisk w Polsce. Największą jednak atrakcją Krynicy jest słynna woda „Zubera”, najsmakniejsza z dotychczas znanych szczaw alkalicznych w całej Europie i trzykrotnie silniejsza od wód Vichy.

„Wśród serdecznych przyjaciół psy zjadły...”

W Ameryce Północnej wybuchnął nowy skandal na tle rabunku banku, jaki miał miejsce 31 stycznia b. r. w Illinois. Bank obrabiano w biały dzień. Sprawy podobnego rodzaju są jednak na porządku dziennym i w Ameryce sensacji jeszcze nie stanowią. Sensacją natomiast stanowił fakt, że jakkolwiek naczyni świakiwo wyraźnie wskazywali przestępstw, śledztwo nie mogło ruszyć z miejsca, gdyż miejscowy szeryf odpowiadał stale, że sprawcy są nieznani. W końcu, po kilku miesiącach bezowocnego śledztwa, wypadkiem zainteresowały się centralne władze policyjne w Waszyngtonie. Wysłani na miejsce przedstawstwa dedektywi odkryli w 24 godziny przyczynę zagadkowego niepowodzenia. Oto przywódca bandy, która obrabowała bank, był sam szeryf miejscowy we własnej osobie, a którego na dobiek zeznawo cały skład bronni i wytrychów, — zaś pomocnikiem jego był główny dozorca bankowy. Trzecim skolej członkiem bandy był, mieszkający w sąsiedztwie, handlarz kwiatów, do którego był przeprowadzony bankowy dzwonek alarmowy. Wszyscy trzej z obowiązku powinni byli czuwać nad bezpieczeństwem banku. Opiekunowie widać mieli swoiste poglądy na całosć powierzonych sobie dobra. Sprawozdanie z powierzchni ich opinie przedmiotowi zezdają niechybnie w więzieniu, do którego wszyscy natychmiast zostali odesłani.

„Koncert niespodzianek” — winien stać się Śląską „wesolą falą” Muzeum spodnie

Zespół „koncertu niespodzianek” z dyr. Rogóżni Katowickiej St. Ligonim, Stoją od lewej: St. Jagielski — wirtuoz na harmonijce ustnej, St. Studnicki — autor i reżyser koncertu niespodzianek, T. Żb. Śańtak — wykonawca ról charakterystycznych, sobowrót głosowy Stronca.

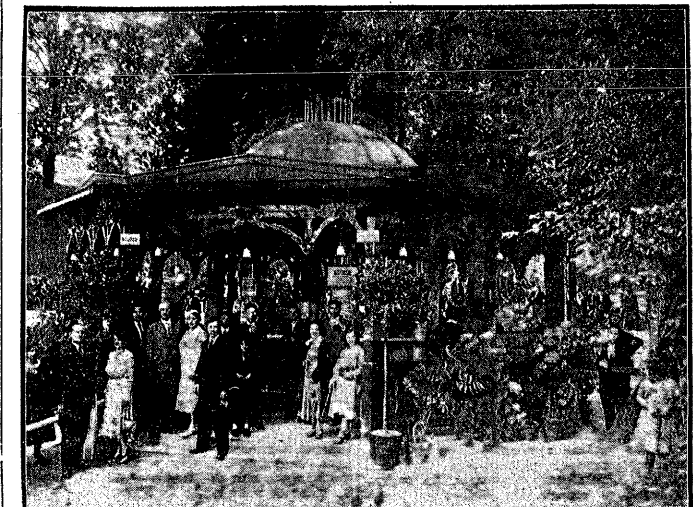
Dowodzi to tylko możliwości stworzenia na Śląsku nowej „wesolej fali”. Ale koncert niespodzianek w dzisiejszym stanie msił przyjąć jako warunek swojej przyszłej egzystencji, szerokie rozwinięcie skrzydeł. Stanisław Studnicki, człowiek radia, który współpracował kiedyś z grupą Budzyniejskiego, który przeszedł z szkoły wesolej fali lwowskiej może niewątpliwie dać z siebie dużo. Trzeba bo tylko umieć wykorzystać. Dla mnie nie ulega wątpliwości, że Studnicki ma w tym kierunku zdolności. Należy mu tylko iść naprzód z planem zastępnym, dobrze opracowanym i dobrze przemysłanym.

„fale”, która śmiało może walczyć o prawo obywatelstwa na arenie ogólnopolskiej. Z inicjatorem i kierownikiem koncertu niespodzianek, Studnickim rozmawiałem na temat generalnie tego pomysłu. Oto co mi powiedział: „Koncert niespodzianek powstał z chęci zrozumienia monotonii koncertów płytowych, która mnie, jako speakera nużyła. Niejednokrotnie udało mi się zwinąć płyty coniferanskiej w jedną całość i zaszyć tem na uznanie słuchaczy. Dziś weszły te audycje do programu letniego Polskiego Radia. Poziom ich jeszcze mniej nie zadawała. Ale trudno, jestem na tej, terenie człowiekiem uśmym, wylawiam dopiero talenty wykonawcza, walcze z trudnościami budżetowymi i usiłuję zarobić na uznanie słuchaczy”.

Ludzie zbierają wszystko, zbieracie interesują się wszystkim, nawet tem, co dla normalnego człowieka nie przedstawia żadnej wartości. Jest przecież zbieracz, który pasjonuje się zbieraniem starych butów, jeszcze inny znajduje rozkosz w kolekcjonowaniu świeżych okonów (w Chicago), itd. Nie więc dziwnego, że niejaki Fred Owlhouse, Anglik, znalazł się zbieraniem spodni. Poświęcił dużo czasu i pieniędzy przy szukaniu wszelkiego rodzaju spodni, z różnych materiałów, różnych krojów i fasonów, z różnych epok historycznych. Za niektóre bardzo cenne zdatnie oryginały — egzemplarze inekspymabył, płacił Owlhouse duże sumy, imnazno nabywał prawie darmo, wchodząc w układ z właścicielem ich, który miał mu je odstąpić za małym wynagrodzeniem po znoszeniu tej części garderoby. Niekiedy otrzymywał nawet spodnie w spadku po zmarłym właścicielu, co następowało po porozumieniu się sprzedawcą z rodzina. Lata biegły za latami, coraz to nowe okazy spodni wzbogacały osobliwe „muzeum” p. Owlhouse'a, aż wreszcie zbory urosły do takiej liczby i wartości, że posiadacz ich zdecydował wystawić je na widok publiczny. To też w tych dniach w Londynie otwarta będzie ta niezwykła wystawa, na której między innymi figuruwać będą spodnie lorda Beaconsfield'a, Darwin'a oraz Wilted'a.

„Koncert niespodzianek” dany w wtorek (od 18.10 do 18.35) przez rozgłośnie katowicką jest dla Śląska nowością. Wielki spodziewamy się czegoś nowego, czegoś innego i wciąż oczekujemy tego „coś”, do ostatka nie wiedząc co to będzie. Czekamy jakiegoś milej niespodzianki.

TRUSKAWIEC

Truskawiec położony w środku najbogatszej w skarby ziemne okolicy, obok salin Słebnika i Drohobycza, obrzycznych obszarów naftowych Bystrzawia i Tustanowice, kopalnie węgla ziemnego, galmanu i cynku — skąd łatwa do zrozumienia — ogromna obfitość i rozmaitość wód leczniczych Truskawca.

Piękny jubileusz

W przystani Helder, położonej u północnego końca dziś prawie że wyschniętej zatoki Zuidereuse w Holandii, obchodzą w tych dniach swe urodziny i jednocześnie jubileusz starszszek rybak Japp Been. Cała Holandia świętowała 90-lecie urodzin starszaka, zwanego popularnie „admiralem”, który w przeciągu 75 lat swej kariery rybackiej uratował życie przeszło 490 tonącym. Od chwili, kiedy jako 15-letni chłopiec wyratował z topieli rybaka, oddał się z zapalem swemu powołaniu i zasłynął z poświęcenia w całej okolicy. W jednym tylko bardzo burzliwym roku 1889 wyratował od śmierci kłopotliwych 60 osób. Starowina cieszy się jeszcze krzepkijem zdrowiem i codzień w okresie połowai wjeżdża z sieciami na morze północne, spełniając jednocześnie swe obowiązki szefa służby ratowniczej. Zbytecznym byłoby opisywać, jak wielką sympatią cieszy się Japp Been w Holandii. W uznaniu jego zasług, postanowił rząd holenderski wydać serię znaczków pocztowych z podobizną popularnego i zasłużonego jubilata.

Dotychezas słyszeliśmy takich „koncertów” oś. Jeden był gorzwy, drugi lepszy — o tem nie można narazie mówić: **koncert niespodzianek** wyjdzie sobie bowiem dopiero kredyty u słuchaczy. Jedno jest wiadome. A mianowicie to, że głównym „motorem” koncertów są płyty kramowne, do których dobrane słowa stanowią pewną kompozycję fabularną i słuchowi skowa.

Muzyka podnosi i obniża ciśnienie krwi

Obrzynie postępy laboratoryjnych badań lekarskich wylądniają coraz to nowe czasem bardzo skomplikowane zjawiska przyrodnicze. Dniejednawo wiadomo, że działanie głosu na organizm żywe streszcza się do nagłych i niespodziewanych, a przymtem silnych dźwięków (jak np. wybuch). Dźwięki te wywołują u więszosci ludzi w dziedzinie ruchowej drgnięcie, które u wielu połączone jest z reakcją w sferze psychicznej, uczuciem strachu. Dokładniejsze obserwacje wykazały jednak, że nietylko dźwięki silne i nagłe powstające wywołują reakcję. Jest ona związana również z dźwiękami słabymi.

Niemrzyżna w ofensywie

Niemieccy pastoroście wyznania ewangelicko-augsburskiego wysłali do generalnego superintendenta tezo kościoła w Polsce — D. Burschoga — delegację, która przedstawiła mu szereg postulatów w najżywniejszych sprawach Niemców ewangelickich wyznania augsburskiego, żyjących przedewszystkiem na terenie województw centralnych. Wśród przedstawionych postulatów na szczególną uwagę zasługują sprawy ustawy kościelnej dla kościoła ewangelicko-augsburskiego oraz sprawa seminaryum nauczyielskiego dla potrzeb niemieckich szkół mniejszoscioowych z terenu województw centralnych.

Powyższe ofensywa Niemców z terenu województw centralnych zbiega się z akcją, jaka pokowne pastorom niemieckim czynili i które wszczęły ostatnio w sprawach szkolnictwa niemieckiego na tymże terenie. W ramach tej akcji odbyło się kilka publicznych wieców, na których domagano się otwarcia nowych niemieckich szkół mniejszoscioowych.

(Dokończenie ze str. 5)

ki? i dość wesoło zwraca rozmowę na znaczenie owego wyrazu.

I nowe, lecz chwilowe tylko zawstydzenie rezolucyjne przed chwylami młodzieży.

— To ta nie, to niby ci od gór, w tem niema nie zlego. Ja tam byłem, a i dzieci ze szkoły jadą teraz w te góry co roku i nie mogą się napowiadzać, jak tam jest pięknie i jacy dobrzy tam ludzie. Sami Polacy, Niemca tam nie wjeżdżają.

— Ale się na mnie już nie gniewają panie? — przecież przymięne. — A i pozwolę, że ich odwieźde, kiedy mnie zaproszą. Tak mi tu było dość dobrze, że i zapomnieć już tego nie zdołam.

— Ale już nie róbicie takich psot, nie straszcie ludzi!

— A bo to człowiek niema nie do roboty, to i głuptwa przychodzą mu do głowy, bo chciałby przecież i coś wymyślić. Szkoły niewiele mam, dom oporzadka szwagien, wdki nie piję, bliki nie lubię, dźwięuchy na mnie nie chcą pażnąć, że niby im tam wygodnie. Wiecej coś mam począć z tym czasem i ze sobą? Paoty i zwyki przychodzą do głowy. Jak ich nawiedze, dadzą mi jakie książki, będę czytał, to i rozumu nabęde.

Dwie kobiety pną się po lekkiej pochyłości w górę, by zdążyć do tranwaju, który je wwiezie.

— Cioteczko — mów! po chwili ta młodszą — ależ on jest bardzo miły, ugrzeczniony i wcale nie głupi, jak na prostego chłopaka. Tylko ta dziwna przokora i te pomysły...

— Nadmiar sil, nadmiar energii, napewno tylko to — objasnia starsza. Toż w nim się od tych snt ed przelewa, a niema odpowiedniego dla nich ujścia. Zdaże się być prawym, uciążliwym, dać mu tylko pracę, możność odprężenia, a będzin się niego człowiek pożyteczny dla społeczeństwa. Sił takich mamy wśród narodu dużo i trzeba je tylko wyzyskać.

Helena Bolkowsowa.

Szkoła dla stulatków

W Oklahomy City (U. S. A.) istnieje szkoła, której uczniami mogą zostać tylko mężczyźni i kobiety po 70 roku życia. Szkoła ta liczy 900 uczniów: najstarszy uczeń ma lat 111, najmłodsza uczennica zaś — 102! Ponadto uczęszcza do szkoły 40 osób w wieku od 90—100 lat, oraz 300 w wieku od 80—90. Szkoła dla stulatków jest instytucją prywatną, finansowaną z funduszów prywatnych, a uczniowie nie odpłacają żadnego wpisu. Założyciele oryginalnej szkoły wychodzą z założenia, iż nie choroba i wyczerpanie organizmu jest częstokroć przyczyną śmierci, lecz zniechęcenie i utrata zainteresowa-

B. lordi Śtanu w towarzystwie małżonki żywą urodził bierze w międzynarodowych regatach wiodlarskich w Henley, utrwalając ich przebieg na taśmie filmowej.

Ze śląskich kopalń i hut

Minister Komunikacji na inspekcji robót wodnych

Pan Minister Komunikacji, plk. J. Ulrych, w towarzystwie senatora Rudowskiego odbył lustrację robót przy budowie zbiorników retencyjnych w Porąbce, na rzece Sole i w Rożnowie na Dunaju.

Budowa zapory w Porąbce będzie w r. b. zakończona. Pan Minister skontrolował stan rozwoju tej budowy, zwiędził wszystkie urządzenia mechaniczne do fabrykacji i transportu betonu oraz całą budowę, żywo interesując się zasadą rozwiązania zagadnienia jako całości, jak również fragmentami konstrukcji.

W Rożnowie roboty organizacyjne i pomocnicze są w toku, z robót zaś zasadniczych wykonano 100.000 m³ robót ziemnych. Montaż olbrzym. fabryki betonu jest na ukończeniu.

Pan Minister oglądał bardzo szczegółowo wykop pod fundamenty i interesował się rozprawianiem projektu fundamentowania zapory, kwestją przepuszczenia wód powodziowych itp.

Wyrażając zadowolenie z prowadzonych robót, P. Minister zapowiedział swój następny przyjazd w celu ponownego szczegółowego wglądu w sprawę budowy.

Zdrowie - radość życia - piękno - cisze

daje tylko

Szczawnica

niezrównane w działaniu źródło o szczeniach alkalikach-słono-wapniowych, przy leczeniu górnych dróg oddechowych, zółdka, nerak. — Nowe Inhalatorium, jedne tego typu w Polsce, niekiedy urządzaniami przeważającymi. Dojazd koleją: Nowy Targ lub Stary Sącz, na miejsce: luksusowymi autobusami F. K. P. Informacje: Zakład Zdrowy lub Komisja Zdrowia Szczawnica. (4626)

Uchwały rentobiorców, starszych brackich i przedstawicieli ubezpieczeń w Katowicach

W ubiegłym tygodniu odbyła się w Katowicach konferencja „Unii Gospodarczej Rentobiorców z Ubezpieczeń Społecznych” z delegatami inwalidów, starszych brackich i Instytutu Ubezpieczeń w sprawie reorganizacji Spółki Brackiej i reformy ubezpieczeń społecznych.

Po zagraniu i przywitaniu obecnych przez p. K. Binusa, zreferował generalny sekretarz pl. J. Grochla wstępnym reorganizacji Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach. Po dyskusji, w której przemawiali p. poseł Kot i starszy bracy Szymura i Szmięgielski a w uwzględnieniu ich wywodów uzasadniono i uchwalono rezolucję, w której zebrani przedstawiciele rentobiorców z ubezpiecz. społecz. w konferencji mężów zaufania inwalidów, starszych brackich i przedstawicieli ubezpiecz. i Związków Zawodowych stwierdzają, że obniżka rent Spółki Brackiej w Tarn. Górach i dalsze jej zamiary w innych formach skrócenia pensji są sprzeczne z danymi przyręceniami i odnośnie z przepisami prawnymi, co daje pole agitacji niemieckiej tembarczy, że niewyczerpano dotychczas dla zasilenia kas ubezpiecz. innych jeszcze możliwości; protestując przeciwko ponownym zamiarom obniżenia pensji inwalidzkiej, domagają się, by Władze i Zarząd Spółki Brackiej poczynili wszelkie kroki do utrzymania Spółki Brackiej; domagają się dalej m. in. natychmiastowego zwolnienia emerytów z pracy pod rygorem całkowitego wstrzymania im świadczeń w razie dalszego zarabkowania ponad 50 zł miesięcznie; na-

łożenie na produkcję węgla od każdej tony, 0,50 zł tonażowego na rzecz Spółki Brackiej, i pozwoliłoby bez względu na koniunkturę pracy utrzymać Spółkę Bracką oraz jej świadczenia; zredukowania w ciężkim przemyśle nader wysokich poborów ponad 2,000 zł miesięczne i odciążenia rentobiorców od utrzymania swoich dorosłych, a bezrobotnych, dzieci przez udzielenie im bez względu na rentę rodziców wsparcia i rd.; wyegzekwowania kar i zaległości potrąconych składek ubezpiecz. ze Zakładów pracy i regularne płacenie ich dla zabezpieczenia Instytucji ubezpieczeniowej.

Sekretarz Unii p. Marczynski zreferował reformę ubezpieczeń społecznych i ustawa z dnia 22 czerwca 1934 r. W ożywionej dyskusji przemawiali pp. poseł Kot, generalny sekretarz Grochla i delegaci Kowalski, Włodarczyk, Marek i Krzywoń przy czym ustalono, że Spółka Bracka wykazuje znow 1,8 milionów deficytu, podczas gdy zaległości pracodawców do ubezpieczenia wynoszą przeszło 260 milionów, prócz umorzonych 143 milionów.

Dalsza część uchwał odnosi się do sprawy zaległości Skarbu Państwa na rzecz Spółki Brackiej oraz zalecają wdrożenie kroków egzekucyjnych i bezwzględnych sankcyj karnych wobec zakładów pracy, nie wywiązujących się z zobowiązań swych wobec Spółki Brackiej. Zebrani domagają się dalszego zwrotu wgl. rozliczenia w sprawie zaległości komornego rentobiorców.

Jak się powinien odżywiać robotnik?

W instytucji Fizjologii Pracy w Dortmundzie przeprowadzono badania nad racjonalnym odżywianiem robotnika. Zdaniem prof. Atzlera i jego współpracowników najważniejszym zagadnieniem poprawy odżywiania robotników jest zwiększenie spożycia mleka z uwagi na zawartość biologicznej wartości białka, wapnia i fosforu w mleku, składników, które odgrywają dużą rolę w wysiłku fizycznym. O zasadzie tej powinni przedewszystkiem pamiętać kierownicy jadalni fabrycznych.

O usprawnienie walki z chorobami zawodowymi

Związek syndykatów robotniczych w Anglii wypracował projekt usprawnienia walki z chorobami zawodowymi przy pracy. Złożone w ministerstwie spraw wewnętrznych memorandum domaga się m. in.: 1. Powołania komisji, złożonej z przedstawicieli pracodawców, robotników i lekarzy, dla mianowania lekarzy inspekcji przy pracy. Lekarze ci nie mogliby być zatrudnieni w przemyśle prywatnym; 2. utworzenia przez państwo specjalnych klinik dla leczenia chorób zawodowych i następstw wypadków przy pracy, w celu udoskonalenia leczenia; 3. zastosowania współczesnych metod zapobiegania chorobom zawodowym i wypadkom przy pracy w przemyśle.

Kursujący między Haifa a Lydda nocny pociąg pasażerski uległ w ostatnich dniach katastrofie wskutek sabotażu ze strony Arabów. Kier. parow. i pociąg ponieśli śmierć w katastrofie.

Tragiczna śmierć robotnika w Bobrku

W środę wieczorem w hucie Julji w Bobrku wydarzył się śmiertelny wypadek. 27-letni robotnik Józef Sgodczyj z Brynka razem z dwoma innymi robotnikami chciał włożyć spowrotem na szynę wózek z żurkiem, który z nich wyskoczył. Wózek jednak potoczył się i przygniół Sgodczyja do muru, zabijając go na miejscu.

ADAM NASIELSKI.

W sieci szpiega

POWIEŚĆ.

—o—

Skąd w tym pokoju wilgoć? Zbliżył się do gładkiej ściany. Dotknął jej palcem. Dopiero teraz zauważył, że ściany nie były gładkie, jak mu się przedtem wydawało, ale... mokre od wody.

To nie była wilgoć. To była woda!

— Dziwny pokój — szepnęła Juljusz sam do siebie.

Poczuł chłód w kościach. W pokoju było zimno. Wyjął papierosa i zapalił. Zauważył, że i powietrze w pokoju jest wilgotne, przesiąknięte wodą, bo dopiero teraz zapalka zapaliła się. Poprzednie dwie zgasyły natychmiast w wilgotnym powietrzu.

Juljusz siedział na tapczynie i dumiał. Kim był tajemniczy łysy człowiek w amerykańskich okularach, dlaczego uwieźił go? Juljusz odpowiedział sobie sam na to. — Chciał listu — ale czemu nie wziął mu go siłą, dlaczego nie zrewidowano go. Co to za dziwny pokój, do którego go teraz zamknęto?

Zruczył mokry worek ze słomą, który miał być posłuszką i rozciągnął się na tapczynie. Rozmyślając przewracał się z boku na bok. Śpiąc od dzieciństwa na atawistycznych poduszkach i puchu edreńskim nie mógł uleżeć na twardych deskach. Odwrócił się właśnie teraz po raz niewiadomo który. Siegnął po nowy papieros i zapalił. Wtem poczuł na prawym boku coś twardego. Był to rewolwer, który wziął w rozstargnieniu z domu o którym potem zapomniał. Teraz wyciągnął go z kieszeni i położył obok siebie. Przyda mu się może w razie niebezpieczeństwa.

Niebezpieczeństwa tego wcale nie odczuwał. Nie

wiedział co go czeka, a jednak wcale się nie obawiał. Nie umiał sobie wytłumaczyć, dlaczego tak było, ale fakt, że wcale nie odczuwał strachu. Przeciwnie, czuł się nawet jakby bezpieczniejszy. Tu go policja nie dosięgnie — przecież on popełnił morderstwo.

Telefon zadzwonił.

Już prawie całkowicie pijany mały C 31 sięgnął po tubę. Po drodze wyrzucił kalamarz atramentu i strącił ze stołu butelkę po wodce.

— Hallo — zaszepelił. Język pod wpływem alkoholu odmawiał mu posłuszeństwa. — Tu mówi... C 31.

— Dobrze. Słuchaj C 31. Rozkaz szeffa. Do pokoju Nr. 13, w którym szef kazał umieścić tego młodzieńca, wpuścisz kogoś z „inteligentnych” przebranego za więźnia. Niech włoży poszarpane ubranie i niech się trochę wysmaruje farbą — niby pokrwawiony. Taki „wabik” rozumiesz. Ten „wabik” ma wybać tego młodzieńca. Jak on to zrobi, to już jego sprawa. Ale pamiętaj, masz tam wpuścić któregoś z „inteligentnych”.

C 31 zrozumiał o co chodzi. Słowa rozkazu szeffa, które usłyszał, otrzędyły go nieco.

— Jest tam ktoś? — zawołał w kierunku korytarza.

W drzwiach stanął Bart w wyciekającej postawie. — Zawołaj tam kogoś z inteligentnych — rozkazał mały.

„Inteligentnymi” nazywano w organizacji szpiegowskiej profesora Brunsa ludzi pracujących tam umysłowo w przeciwieństwie do zwykłych zbirów, których całą szajkę zatrudniała organizacja.

— Jest tam tylko jeden — odrzekł Bart.

— Kto?

— Nr. 8.

Na dźwięk tego słowa oczy małego zabłysły wrogo. Jak to się dobrze składa! Nr. 8. Człowiek, który go mógł w każdej chwili zniszczyć, gdyby tylko jedno słowo szepnął szefowi, mały C 31 byłby trupem. C 31 był już teraz zupełnie trzeźwy. W mózgu jego zrodził się piekielny plan.

Nr. 8 powtórzył z triumfem w głosie, na co Bert zwrócił uwagę. — Powiedz mu — zwrócił się C 31 do Berta — żeby wszedł do pokoju Nr. 13 i wybać tego młodziego.

— Ten młodzieńiec znajduje się przecież w pokoju 15 w basenie — zauważył Bert.

W basenie? — powtórzył mały w loło. — Casy drżał ze wzruszenia. Sam los dawał mu w ręce sposobność zniszczenia swego największego wroga — „inteligentnego” numer 8.

— Więc powiedz mu, że szef kazał mu tam wejść i wybać tego młodzieńca. A teraz zostaw mnie już w spokoju, śpiący jestem.

Bert wyszedł, aby posłać Nr. 8 do pokoju 15.

Mały C 31 udawał tylko śpiącego, w rzeczywistości nie był już wcale śpiący. Przeciwnie, teraz musiał być bardziej trzeźwy, niż kiedykolwiek. Wstał z krzesła. Spojrzył na trzy wypróżnione butelki. Alkoholem dawał o sobie znać. Nogi ciążyły mu, jakby były w ołowiu. Mimo to mały C 31 opanował senność i zdrętwienie. Teraz musiał działać.

Namacał ręką paczkę, jaką miał w kieszeni. Był tam same czterocyfrowe banknoty. Wyjął z kieszeni jakąś książkę. Był to paszport zagraniczny na imię Aleksęgo Dymitrowa, obywatela rosyjskiego. Teraz jeszcze usunąć tego numer 89, a będzie wolny. Dość tej służby u szeffa. Już i tak grunt płonął mu tu pod nogami, trzeba wiać, — ale przedtem Nr. 8 musi być trupem, bo inaczej uciekać nie można. Nr. 8 dosięgnął go wszędzie, choćby na krańcu kuli ziemskiej.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

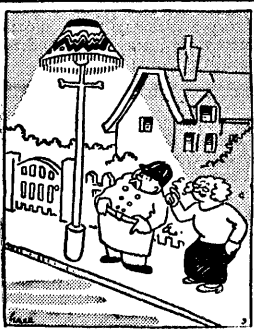

Nieco o Lidze Obrony Praw Człowieka

Pamiętacie, Siostrzo, Bracie, Rady cudzoziemców:
 „W plebiscycie wy musicie Głosować na Niemców!”
 Ci „tyczliwi” byli z „Ligi”
 Niby Praw Człowieka!”
 Słuchano się i śmiało się:
 Pies na koźcy szeka:
 Ledwie „aj waj” przemknie nam w kraj,
 Ta sama cholera
 Drze się na świat, jakgdyby kat
 żywcem krajał kota.
 Dla krzywdy polskich ani smad ich;
 Zato do Przytyku
 Przyjechali, szepogawali,
 By narobić krzyku.
 Więc w przyszłości — takich gości
 Niech Rząd tem ucieczy:
 Do Arabów pośle drabów,
 Lub do Trzeciej Rzeszy. ZEFLIK.

Krakowiaczki genewskie

Leć pies przez pole,
 ognem wywijaj;
 inksze siedzą doma,
 bo kontumacyjo.
 Każdyn rod rajcuje,
 wie co, lubo nie wie...
 a Liga Narodów
 radzi zaś w Genewie.
 Przy ónyj Genewie
 zdrowe jest jezioro;
 toś sie daniw ludz,
 czamu Liga chora.
 Bele coś sliż Gdańska
 dobrze uchwoili,
 bo Foerster do puczu
 gotów każdzy chwili.
 Haile Selassie
 w pomoc wzywo Liga;
 a baba mu pieze:
 hydzie z tego figa. ZEFLIK.

Z fasonem.

Komisarz zdrowow: — A to co za dekora
 sja latarn ulicznej?
 Właścicielka pensjonatu: — Nawolywał pan
 komisarz do ozdoby uzdrawiska, więc sądze,
 że to będzie oryginalne i z fasonem!

Stary humor polski

Zbytek i skromność.
 Rada zawsze aktualna.
 (Urywek z utworu „Na nieporównany zbytek
 tek bankietów polskich” — Andrzeja Mor-
 szyna — 1613—1693.)
 Zbytek, co twe Polaku, tak gardło lubi,
 Ciebie i Ojczyznę kubi
 Ten dawne familje zniszczył i domy,
 Zbiorów pożera takomy.
 On dziedziczywa wynosi wnosu ubóstwo,
 I kaszych bied różne mnóstwo.
 A nadto, o co służenie Polska go wini,
 iż niemeżnym czyni.
 Bó o chlebie Polacy, prawie a wodzie
 Praszli ku takiej swobodzie.
 Zawsze zbytek rozprasza, skromność gro-
 madzi;
 Tej sie wam jać nie zawadzi.

KOCYNDER

Na Śląsku Zaolzańskim

Śląsk-Cieszyński
Morawsko

„Niema Polski -- tu jest Česko!
 Niema Śląska -- tu Morawsko!

Sieba.

Uprawmy puste zagony,
A będą czeskie tu plony.

Cośmy się napracowali!
 Czegośmy się doczekali?

Plon

Od Olzy do Ostrawicy
 „Udały sie” szkolne wpisy!

Zona mała.
 Pojał ktoś żonę, a że dosyć mała.
 Siła zo z ludzi o to strofowała.
 Ten odpowiedział: Panowie, że zlego.
 Trzeba obierać co jest najmniejszego.
 (Jan Gawliński — wiek 17 tv.)
Równość od Adama.
 Gdy Ewa raj sprzątała Adam ziemię kopał.
 Kto tam był szlachoc wtenczas, i kto
 komu chłopca?
 Tak Adam gdy nam ojcem, Ewa gdy nam
 macia,
 Wszycyśmy sobie równa z tych rodziców
 bracia,
 (Morsztyn.)

Bez ogórka.
 Kiedy z lednym przy stole żółtobruchem
 ślode.
 Peda, że bez ogórka nic nie weźmie w gębę
 Wtem ktoś z pijanych rzecze: „Nie pleć,
 panie Górk!” —
 I chlup go w pysk: — „A toż musisz wziąć
 bez ogórka”.
 (Morsztyn.)
Cierpliwość Marka.
 Iże cierpliwie swoją żonę znosisz,
 Przeto cierpliwość swoją Marku głośisz.
 A ja zaś mówię; twa cierpliwsza żona,
 Bo wielu znasza, znasza i cie gna.
 (Gawliński.)

Odpowiedzi Kocyndra
 Koleks Mietla. Ponieważ, jak się dowiedzia-
 łem, August jest Powstańcem, a Ty, Koleksie,
 jesteś Zetzetowcem, uważam, że żalo Twoje
 sprawie „świętówek” i „obniżania zarobków”
 możesz skierować przez swój związek do Zarzą-
 du powiat. Zw. Powst. śl. w Chorzowie.
 A tego „nerwatego radcę Kulberda z pu-
 kiem z przodka od przejeżdżenia się borem i kar-
 tokami”, jeżeli uważasz, że jest nieodpowiedni
 radcą załogowym, to wygranij mu to na zebra-
 niu załogowym albo na zebraniu organizacji za-
 wodowej. Zresztą pociosie go wybierali, jeżeli
 niema czasu na zastępowanie robotników, a ma
 podobno czasu, jak pieszysz, na handel?

Nr. 1
 Dr. T
 D
 (U
 Ango
 Lieht
 schles
 Zjaw
 rógole
 gbywie
 adań na
 psychol
 użleń,
 a Śląsk
 ewien p
 ie nie o
 est też
 rtykul,
 osługuj
 omówier
 ie bez i
 oślskie
 ównym
 Co
 Przyn
 oważar
 ewszar
 ojcem
 zystego.
 jczysty,
 est prze
 przedm
 alne uc
 pierają
 a), a r
 zmem sw
 sztuczne
 auwała,
 ia ze st
 hologii
 a spraw
 dowiadu
 zleka
 zone i
 nocy „w
 iego, te
 czne po
 psychol
 fopnia i
 ka. Zm
 je w ty
 matki,
 odzieżn
 granic
 szcęgór
 ku, gdy
 ujęcych
 może dia
 trzymać
 formulu
 biologia
 Odpow
 Podesza
 wała pos
 howego,
 se, tak
 stne, to
 umienia
 rozpat
 sa tle c
 owiem
 wględu
 en s. z
 martwem
 go, co zm
 e zamie
 czyka z

DR. ADA
 W
 Pocz
 t. „Dr
 wiatow
 miech
 at spę
 niast sp
 emadzie
 rartości
 astrojów
 est to l
 torzes st
 a przys
 diera a
 rowadzi
 troje pr
 tworzyły
 bnieżny
 wzdium
 ciami pr
 ec kłó
 niem, w
 w taj li
 endencja
 rogra
 tanowani
 i broda

Z zagadnień naukowych i literackich

Dr. Tomasz Strzembosz

Dwojęzyczność w świetle nowszej psychologii

(Uwagi w związku z wydawnictwem: August Volkmer: Die Zweisprachigkeit im Lichte der neueren Seelenkunde. Der Ober-schlesier 1936, str. 61—84.)

Zjawisko dwojęzyczności, występujące w większym lub mniejszym stopniu na każdym pograniczu etnograficznym, może niewątpliwie stanowić przedmiot interesujących badań naukowych, pozwalających poznać bliżej psychologiczne i socjologiczne podstawy mowy ludzkiej. Niestety, zagadnieniu dwojęzyczności a śląsku przywrócić się w Niemczech nadawać ewentualnie posmak polityczny, co zupełnie wyraża nie sprzyja bezstronności rozważań. Nie jest też od tego posmaku w zupełności wolny artykuł, który zamierzamy tu omówić: autor, opierając się w swym uczeniu wywodzie nie-omówieniami, sugeruje czytelnikowi (zdaje się bez intencji ubocznych), że dla ludności gór-osiągli język polski i język niemiecki są w ów-nym stopniu ojczyste.

Co to jest „język ojczysty“? Przystępując do właściwego tematu swych rozważań, p. August Volkmer zabiera się przede wszystkim do omówienia, zachodzącego między ujęciem dwojęzyczności a pojęciem języka ojczystego. Dawna psychologia określała język ojczysty, jako ten, w którym poraż pierwszy jest przyswajana odpowiedzialność między ujęciem przedmiotów, a ujęciem wyrazu, przyczem naturalne uczucie się mowy było określane, jako pierwiastek się na powiązaniu przedmiotu i wyraza, a nie na kojarzeniu wyrazu obcego z wy-oznaczaniem (co zachodzi przy późniejszym, zbudowanym uczeniu się języka obcego). Autor uważa, że stanowisko to wzbudza zastrzeżenia ze strony nowszej psychologii, t. zw. „psy-ychologii całości“ („Ganzheitspsychologie“), która sprawę języka ojczystego ujmuje głębiej. Dowiadujemy się przy tej sposobności, że dla dziecka śląskiego, zdobywającego swe przyro-zone i kulturalne otoczenie zarówno przy-początku „wasserpolnisch“, jak i języka niemie-ckiego, ten ostatni, o ile chodzi o pewne bardzo czyste pojęcia kulturalne, staje się w znaczeniu psychologicznym przynajmniej w tym samym stopniu językiem ojczystym, co gwara górnoślą-ską. Związana, że nie rzadko dziecko to uczy się w tym samym czasie gwary od dziadków matki, a niemieckiego — od ojca i starszego odziedzicza. Dowiadujemy się dalej, że takie ograniczenie pojęcia „język ojczysty“ posiada szczególne znaczenie dla dwojęzyczności na ślą-ku, gdyż po raz pierwszy daje zrozumienie pa-pających w tej dziedzinie stosunków językowych. Może dla kogoś to jest jasna, myślibyśmy woleli trzymać wyraźną odpowiedź na pytanie, jak formuluje się określenie języka ojczystego psy-ychologii całości.

Odpowiedź tę postaramy się znaleźć sami. Podczas gdy dawniejsza psychologia rozpatry-wała poszczególne przejawy naszego życia du-chowego, każdy oddzielnie, bez względu na in-tere, tak jakbyby stanowiły jakiegoś bytu samo-stannego, to psychologia całości naucza, że dla zrozumienia jakiegokolwiek zjawiska psychicznego nale-ży je rozpatrywać tylko w związku z innymi, tylko na tle całej naszej osobowości, wyodrębnione bowiem z tej żywej całości, rozważane bez względu na pozostałą resztę, z tracą a swój ce-cha, zmienia swe własności, staje się czemś hartwem, zniekształconem, czemś różnem od te-go, co znamy, jako przeżycie bezpośrednie, które zamierzaliśmy badać. W zastosowaniu do języka znaczy to, że język żadnego człowieka

nie może być rozpatrywany w oderwaniu od je-go stanów uczuciowych i przejawiającej się w jego przagnaniach i postanowieniach woli, w oderwaniu od jego życia umysłowego, od posiadanego przezeń poznania zdarzeń teraź-niejszych i przeszłych, nie może być trakto-wany niezależnie od całego ustosunkowania się te-go człowieka do innych osobników — tych, któ-rych używają wspólnego z nim języka i tych, którzy używają innego. Tylko rozpatrywany na tak szerokim tle język, którym się ktoś posłu-kuje, może być oceniany, jako jego ojczysty lub nieojczysty. Wzrosty niezależnie od reszty ży-cia psychicznego staje się pod tym względem nieokreślony, niaki. Pewien język jest, według psychologii całości, ojczystym dla tego, kto po-siada świadomość swego rasowego i kultural-nego (wyznania, język, tradycja) związku z na-rodem mówiącym w tym języku, dla tego, kogo z narodem tym wiąże (jeśli wiąże) wspólnota własności fizycznych i duchowych, uczucie i wola, dla tego, kto mając ten naród na myśli, mówi z przeświadczeniem — „m y“. Niezawsz- wszystkie te okoliczności zbiegają się, bywa, że-jedne są dane a innych brak: ostabia to odpo-wiednio stopień ojczystości języka. Sama zna-jomość języka, choćby najgruntowniej-sza, choćby nabyta w najwcześniejszym dzie-ciąctwie drogą „naturalnego“ uczenia się, a od najbliższego otoczenia, nie wystarcza do nazwa-nia tego języka ojczystym. Znałem kogoś, kto z żalem przyznawał, że wychowany na obczyźnie nie ma wcale swego języka ojczystego. Leibnitz, który swe prace naukowe pisał wyłącznie po francusku, król Fryderyk Wielki i różni inni wybitni Niemcy znali je-zyk francuski conajmniej równo dobrze, jeśli nie lepiej od niemieckiego, który w tym czasie uchodził za język warstw niższych, a jednak nikt nie nazwie język francuskiego ich języ-kiem ojczystym. Dla tego, w czynie duszy są utrwalone odpowiednie związki (plemienne, u-czułowe i t. d.) z narodem niemieckim, je-zykiem ojczystym jest język niemiecki, choćby na-wet słabo był mu znany. Dlatego, kogo zwią-zi takie łączą z narodem polskim, językiem oj-czystym jest język polski. Dla tego, który nie posiadał takich związków z całym narodem ni-mieckim, a tylko z ludnością Bawarii, mową oj-czystą stać się może dialekt bawarski, a dla tego, który był związany nie z całym narodem polskim, lecz tylko z ludnością śląską, lub Tatr — gwara śląska, lub podhalańska. Tak to na-tę zaniku dalek sięgających związków, na te-zacienienia sfery psychicznej aktywności jed-nostki mogą powstawać chorobliwie wybujałe regionalizmy.

Co to jest „dwojęzyczność“? W pewnym znaczeniu tego wyrazu wiele-języczność jest każdy poliglota, a dwoję-zyczność — każdy władający jakimś dwoma je-zykami. W tem znaczeniu był dwojęzyczny każdy uczony średniowieczny (język ojczysty i łaciński), w tem też znaczeniu jest dwojęzyczny i każdy z nas, jeśli wyuczył się należycie jakiegoś języka obcego. Nie o taką wszakże dwojęzycz-ność chodzi tym, którzy kładą nacisk na to, że na śląsku ludność jest dwojęzyczna. Dla nich dwojęzycznym jest ten, kto dwoma językami włada z równą łatwością, oboma narówni po-siągając się w życiu codziennem, dla kogo oba są w równym stopniu swojskie. Przytem po-jęcia swojskości i ojczystości języka nie są wy-raznie różniarne. W tem właśnie zdaje się tkwić źródło nieporozumienia. W w. XVIII-ym

język francuski dla Niemca, wychowanego od dzieciństwa w atmosferze kultury francuskiej, mógł być bardziej swojskim od niemieckiego. Czy był to jednak jego język ojczysty? Volkmer, zastanawiając się w swym artyku-le nad istotą dwojęzyczności, ustala, że chodzi tu o nabytą we wczesnem dzieciństwie w spo-sób naturalny od najbliższego otoczenia zna-jomość dwóch języków, o opanowanie właściwe-go im formułowania, właściwych im skrótów, ułatwiających myślenie, o poznanie ich ducha, życie się z ich kulturą, o umiowanie pełnego ich sensu, jako pewnych całości, o posługiwanie się nimi w chwilach podniecenia, zachowania się irracjonalnego (w gniewie, w rozrzewnie-niu, w zabawach, grach i t. p.), o wpływy lu-dowości, o niezbędną dla myślenia i wartości-o-wania jasność i t. p. Opis ten może odnosić się tylko do dwojęzyczności w znaczeniu równej swojskości dwu języków. Zastrzeżmy się przy-tem, że dwojęzyczność w tem znaczeniu nie ma nie wspólnego z posługiwaniem się jakąś gwa-rą dwojęzyczną (a nie dwoma językami). Damy z w. XVIII-go, posługującą się żargonem niemiecko-francuskim lub polsko-francuskim, a nie znajdującą żadnego z tych języków, znajdującą dla pewnych pojęć tylko wyraz o-jczysty, a dla innych tylko francuskie, trudno nazwać dwojęzyczną, raczej — żadnojęzyczną. Makaronizowanie nie jest równoznaczne z dwu-języcznością. W każdym razie podany przez Volkmera opis dwojęzyczności nie dotyczy dwojęzyczności w znaczeniu posiadania dwóch języków ojczystych. Dla wykazania tego rodzaju dwojęzyczności trzeba by wglądać w duszę każdego ślązaka i stwierdzić, czy jego związki z jednym narodem (postucose wspólnoty plemiennej i kulturalnej, ustosunkowanie się uczuciowe etc.) są równie silne, jak z drugim. Trzeba by wglądać w du-ższe, bo o tem żadne medkowanie nie rozstrzy-ga, tu ma go przelana w powstaniach krew tego ludu, krew tych, co nie dali się ani za-straszyć zemstą, ani zabiłamucić korzyściami ekonomicznymi.

Restauracja ZDROJOWA w Truskawcu pod Zarządem Br. Spangów prowadzona na wysokim poziomie, na żądanie kuchni djetetyczna 4679 Codziennie Five o'Clock i Dancing. Zarząd restauracji prowadzi pierwszorzędny pensjonat. „MARATON“. Stołowanie w Restauracji Zdrojowej

WITOLD ZECHENTER. Lato Błogosławieństwo ciszy i dobrego słońca na ciepłej fali życia swe szalenie śpiewa — to jest chwila do oczu jak motyl leżąca, gdy lip kwitnących zapach w upale omdlewa. W tłustych kłosach pszenicy rośnie serce ziemi i skowronki się cieszą nadzieją dożynek — o naszym całym życiu dziś tylko to wiemy, że mu życie na imię. Jak kwiaty, które skrzą się na soczystej trawie, podniosimy gwiazdy spadające i serca nasze słabe w nocy w nie przetapiamy, a podczas dnia — w słońce.

DR. ADAM BAR. Wśród książek Począwszy od słynnej powieści Remarque'a p. t. „Droga powrotna“ zjawia się w literaturze wiatowej szereg utworów pełnych pesymizmu zniechęcenia do życia. Ludzie, którzy kilka lat spędzili na froncie wracają do domów i za-miast spodziewanej radości znajdują pustkę, niezadziwienie, tracą swoją wiarę we wszelkie wartości i wreszcie ulegają rozkładowej sile nastrojów, niszczących w człowieku optymizm. Jest to literatura destrukcyjna, nagromadzona, rzyce staje w poprzek wszystkim programom na przyszłość, brak dogmatu zniechęca do życia, odbiera się do walki z własnym pesymizmem, prowadzi ku niezłębionym mrokom. Te na-troje przez szereg lat nurtujące literaturę tworzyły następnie powieści pacyfistyczne, na-piętnie zwalczające idee wojny. Wojna odebrała ludziom wiarę w celowość życia, odsłoniła przed oczami przerażonego człowieka ogrom zła, wo-lesz które beznadziejnie opuszcza ręce z przekon-aniem, że właściwie z tego chaosu nie ma już żad-nego wyjścia. Należy więc z nią walczyć. Ale w tej literaturze, opartej w większej części na tendencjach socjalnych, brak niejednokrotnie — programu. Walka z wojną! W imię po-borowania praw człowieka? Ale walka jakie-imi środkami? Bo nienawiść niczego nie buduje.

W tem właśnie znajduje się słaby punkt niemal wszystkich powieści pacyfistycznych. Bezpro-gramowość jest również środkiem, który za-strzkuje w życie człowieka pesymizm, zawsze-za w próżni prowadzi w ciemnie bezideowo-ści. Na tle tej literatury dwutomowa powieść Bernarda Kellermanna: Przyjaźni (tł. J. Fruhlinga, wyd. Książnicy-Adas) jest przykładem wyjątkowym. Pociąg żołnierzy wraca z frontu, są pełni radości, że znajdują się znou w domu. Herman, właściciel folwarku, pro-si do siebie współtowarzyszy z kilkuletniej dol-i w okopach i roztacza przed ich oczami wspan-iałe życie, które ich teraz w zęko folwarku czeka. Niestety, radość szybko znika, folwark Hermana zniszczył pożar, wracają do zgłizsca. Zdawaloby się, że ci ludzie, których brutalna rzeczywistość pozbawiła wszelkiej radości, po-gardzą się w skrajnym pesymizmie. Nie. Na początku swojej powieści Kellermann umieścił motto: „Miłość to nie słowo, ale czyn“. Co więcej, w ciągu opowiadania ta czynił ustawnie się powtarza: miłość buduje, miłość krzepi i umacnia w ciężkich chwilach, miłość podnosi człowieka na wyżyny najwy-szszego nadziei, miłość daje pełną radość życia. To też towarzyszący z okopów nie opuszczają ręk, biorą się do pracy, oczyszczają zgłizsca i po-dwóch latach walki patrzą z triumfem na wy-niki swoich trudów. Co więcej, Kellermann głosi idee błogosławieństwa pracy, która nie-

tylko daje człowiekowi codzienny chleb, zasp-ajają jego potrzeby fizyczne, ale również bro-ni przed zniechęceniem duchowem, daje wewnętrz-ne zadowolenie, tworząc ludzi silnych, nie u-ginających się pod ładnem kłóskami. To jest idea powieści Kellermanna — zasada poświęce-nia się dla przyjaźni, która wspiera błogosła-wieństwo pracy. Na tle tej ideologii posiadają-cej niewiarykłą siłę budującą, prowadzi Kell-ermann akcję, która jest doskonałem odbicie-m skłóconego przeżycia szeregu ludzi, odmienn-ych środowisk i nastawień psychicznych oraz różnych kolei życia. Dzięki przeciwstawności dwóch typów, wysewających się na czoło po-wieści: Hermanna, który operując się na pod-stawach przyjaźni buduje nowe, radosne życie, i Spahna, którego twardość, bezwzględność, su-rowość poglądów, brak wyrozumiałości wobec drugich prowadzi do upadku — wzmiana i ce-mentuje Kellermann swoją powieść. Ciężkie przeżycia, które spotykają Hermanna nie zata-mują go, przyjaźni kol troskę, dźwiga się z upa-dku i innych podnosi na duchu. Zaś Spahn, któ-ry do wszystkiego przykrawa swoje poglądy, wedle jego zdania słusznie i pożyteczne, i wedle innych bezbożne, bo pozbawione miłości czło-wieka, umiera opuszczony przez wszystkich. Kellermann ten moment oczyszczający i do u-padku prowadzący w swojej powieści chwyt-a niezawodną pewnością i z głębokim wyczu-ciem zarówno psychiki jak i życia tych ludzi.

Które jako jest surowe, a które gotowane? Zzeważańc nie można tego stwierdzić — trzeba dopiero stano skorupkę. Tak sando jest (Kawa Słodowa Kneippa) trzeba naciskać ziarno, żeby zobaczyć wewnątrz siód. Ten zdrowy, pożywny, nie zastąpiony w racjonalnem odży-wianiu siód zawiera tylko.

Kawa Słodowa Kneippa Gdzie znajduje się polska ekspedycja polarna? Z Narvick w Norwegii donoszą, że członkowie polskiej ekspedycji na Spitsbergen odpy-nęli w ub. czwartek do Tromsø. Około 1000 km dzieli naszą wyprawę od archipelagu Spitsbergen. O ile pozwolą na to warunki atmosferyczne, okręt wiozący polskich podróżników polarnych zawinie do jednego z fjordów południowej części Ziemi Zachodniej (największej wyspy archipelagu Spitsbergen), najprawdopodobniej do Horn Sundu. Stąd wy-prawa, zaopatrzona w ekwipunek alpinistyczny i naukowy oraz w żywność na miesiąc, wyruszy na nartach, ciągnąc za sobą sanie na północ do Eisfjordu, gdzie okręt złożył na świeży zapas żywności. Po odnowieniu zapasów żywności, podróżnicy nasi wyruszą znowu w głąb kraju na północ, aby poprzez pustynie lodowoskalną i poprzez nieznane jeszcze części wyspy dotrzeć aż do najbardziej na północ wysuniętego kręca wyspy leżącego pod 80° szer. geograf.

Restauracja ZDROJOWA w Truskawcu pod Zarządem Br. Spangów prowadzona na wysokim poziomie, na żądanie kuchni djetetyczna 4679 Codziennie Five o'Clock i Dancing. Zarząd restauracji prowadzi pierwszorzędny pensjonat. „MARATON“. Stołowanie w Restauracji Zdrojowej

Z Chorzowa

Wycieczka powiatowa. W niedzielę, dnia 5 bm, odbył się wyjazd Zw. Powst. St. Grupy Miejscowej,...

Z Świętochłowickiego

Walny Zjazd Powst. Powiatu Bytomsk., Uch. W niedzielę 19 bm, o godz. 10 odbył się...

Z Pszczyńskiego

Osobiste. Począwszy od dnia 6 lipca br., starosta powiatowy rozpoczyna p. dr. Jarosław...

Koncerty na placu Miarki w Pszczyńcu.

Jak już pisaliśmy swego czasu, uległ placowi Miarki w Pszczyńcu znacznemu przetaczeniu. Niepotrzebne i dziko rosnące krzewy...

Ukończenie robót kanalizacyjnych.

W tych dniach ukończono roboty kanalizacyjne przy ul. 3 Maja w Pszczyńcu. Nowy przedkanalizacyjny został połączony z przewodem przy ul. Dworcowej.

Budowa baru dla bezrobotnych w Pszczyńcu.

W najbliższych dniach w Pszczyńcu zostanie pocięta budowa baru dla bezrobotnych na dostarczony, przeznaczony do 12 rodzin, w budowlany jest obecnie barak posiada strywnicę, piwnicę i ogródek...

Przypadki.

W parafii ornontowickiej w dniu 29 czerwca wyświęcony kapłan ks. Prymiancin Józef Okowy, w asyście kilku księży i stowarzyszeń, wyruszył w uroczystej procesji do kościoła parafialnego...

Ważne zebranie Koła N. Ch. Z. P. w Radowicach.

Odbyło się 30 bm., na którym kierownik Kółki Nikiej wygłosił referat pt. „Na froncie akcji gospodarczej”. Po sprawozdaniu i ustępie do zarządu wybrano nowy skład zarządu...

Złowa zaginał starzec.

Dnia 3 bm, w południe wydał się już po raz drugi z domu, przy ul. Krótkiej w Mikołowie Jan Januszkiewicz, lat 78, ostatnio zam. w Sosnowcu...

Wziancie do kasy gminnej w Warszowicach.

W nocy na 3 bm, nieznanymi sprawcami włamał do biura urzędu gminnego w Warszowicach, w którym znajduje się kasa gminna. Jak dochożenia wykazały, sprawcy usiłowali przedostać do budynku gminnego przez piwnicę, ponieważ jednak drzwi były dobrze zamknięte...

Licytator z Chorzowa zabił w Bystrej przyjaciółkę a potem siebie

Miejscowość letniskowa Bystra, w pow. Bielskim w ub. piątek wieczór została poruszona wieścią o krwawej tragedii miłosnej, jaka rozegrała się w miejscowym pensjonacie Jana Krupskiego.

W krytyczny wieczór około godziny 19-tej na korytarzu pensjonatu usłyszano odgłosy gwałtownej sprzeczki. W pewnej chwili rozległ się huk strzału rewolwerowego.

dze w krwi leżały dwa ciała. W ręku Zuber leżał rewolwer.

Dzisiaj ostatnia okazja zobaczenia wspaniałego programu Cyrku Staniewskich

Dzisiaj kupon ważny na obydwie przedstawienia.

Jak wszyscy wiedzą, obecny program cyrku Staniewskich jest bezapelacyjnie najlepszym ze wszystkich, które dotychczas oglądaliśmy.

KUPON ULGOWY DO CYRKU STANIEWSKICH. Ważny na przedstawienia o 4.30 i 8.30 w niedzielę, 5 lipca br.

Peica. Aparat minijetowy o niedościgłej precyzji. Najwyższa sprawność, idealna szybkość pracy.

Termin zawierania układów konwersyjnych

Katowice, 5. 7. Włodzkie Biuro do Spraw Finansowo-Rolnych przypomina posiadaczom gospodarstw wiejskich, że termin do zawierania układów konwersyjnych w Bank Akceptacyjny upływa dnia 31 października 1936 roku.

Dlatego też, na wezwanie instytucji wierzytelniczych, należy bez zwłoki stawić się, celem zawierania układów konwersyjnych. Jeżeli natomiast bank lub kasa odmawiają...

Zdrowie da nam Rabka

Ktośby nie chciał spędzić dobrze urlopu letniego? Komużby nie zaliczało na szybkiem odzyskaniu zdrowia?

Dorośli i dzieci, starzy i młodzi — wszyscy czerpią zdrowie u źródła zrodzających, której natura oddziaływanie...

Każdy myśli o tem u progu sezonu letniego, każdy szuka się w tym kierunku że awża kasa, a lekarzom, że zniawymy — niechaj będzie do urzeźki Rabki.

Rabka jest dzisiaj zdrowotnym nowoczesnym, rzedzio dlatos o higienę, wygody i rozrywki kuracuzkiej, stwarzająca się do stworzenia miłego, kulturalnego ośrodka.

Pod koła pociągu z trzechletnim nieślubnym dzieckiem

Z Opola donoszą o straszliwym fakcie samobójstwa zrozpaczonej kobiety. Mieszkanka Opola, 32-letnia Elza Merkertówna była nieślubną matką 3-letniego dziewczynki.

W chwili, gdy nadjeżdżał pociąg osobowy, kobieta wzięła z dzieckiem ze sobą koła lokomotywy.

Przemytnicy eteru na ławie oskarżonych

Przed Sądem Okręgowym w Rybniku odbyła się wczoraj rozprawa przeciwko zorganizowanej szajce przemytników eteru, którzy w latach od 1928 — 1932 sprowadzili nielegalnie przeważnie z Drezna kilkadziesiąt litrów eteru.

lawie oskarżonych zasiadli natomiast: Józef Bugla z Lubomi, Franciszek Czajka z Syrny, oraz małżonkowie Konrad i Anna Franczkowi.

(P) Wielki pożar w Jaskółkach.

Dnia 2 bm, wieczorem o godz. 23 w czasie burzy uderzył piorun w murywaną stodołę rolnika Józefa Onusa w Jaskółkach, wznicił pożar, który zniszczył i doszczętnie wraz z zapasami siana, słoma i inwentarzem rolniczym.

Z Rybnickiego

(R) Zebranie informacyjne dla maturzystów. A. K. Z. w Żorach zwołuje zebranie informacyjne dla maturzystów i maturzystów latnie z zebraniem wyznaczonego Koła. Zebranie odbędzie się w lokalu p. Hąsiłkowskiej, Żory, Rynek — dnia 8 bm, o godz. 5.

Gener. Reprezentacja Warszawa, Chmielna 47a.

Natychmiast przybyła na miejsce tragedii policja oraz komisja sądowo-lekarska. Jak wykazały pierwsze dochodzenia, Zuber w czasie kłótni na tle zazdrości strzelił do swej przyjaciółki, zabijając ją na miejscu, a następnie celnym strzałem w skroń pozabawił się życia.

Zwłoki ofiar przewieziono do miejscowej kosynicy. Wstrząsająca tragedia miała swoją wywołaną w Bystrej i Chorzowie, dokąd wiadomość szybko doszła — duże wżalenie.

(R) Niedzielny dyżur aptek i lekarzy w Rybniku.

W niedzielę pełni dyżur w Rybniku Apleka Stara, dyżurnym lekarzem jest p. dr. Miedziński.

(R) Repertuar kin w Rybniku.

Kino Helios: „Tajemnicza dama” i „Ballada Donna”. Kino Apollo: „Porwana kobieta” i „Tajemnicza ekspresu nr. 6”.

(R) Wszystkie do Jastrzębia Zdroju.

Akademickie Koło Żorzan w Żorach urządza w sobotę dnia 11 lipca br. w Kasynie Zdrojowym w Jastrzębiu Zdroju „Letnią Zabawę Akademicką” na którą zaprasza wszystkich sympatyków.

(R) Szkody wyrządzone przez pioruny.

W nocy z 2-3 lipca br. szalała nad powiatem rybnickim gwałtowna burza, połączona z wyładowaniami atmosferycznymi i ulewą. W kilku miejscach pioruny porobiły dotkliwe szkody. I tak: w Brzeźnach Mlejskich pod Rybnikiem, uderzył piorun w zabudowania murarza Romana Bednarka wskutek czego powstał pożar, który zniszczył dach domu mieszkalnego i chlewa, wyrządzając szkody w wysokości około 1750 zł.

(R) Uroczystość kościelna w Wilcy Górnej.

Do pięknie przystrojonego kościoła w Wilcy Górnej w pow. rybnickim przyjechał ks. prymiancin Jerzy Reginek, by po uroczystej mszy św. udzielić wernym błogosławieństwa kapłańskiego. Ks. prymiancin odpowiedział liczną procesją z ks. prob. Danackim na czele do kościoła w Wilcy Górnej. Wiersz powitały wygłosiła kongregacja p. Drezlanka; po mszy św. przemówił nieoprezbiter do wernych, dziękując ks. proboszczowi, kongregacji i K. S. M. za miłą przyjęcie.

(R) Wzięcie za grzebie siołstwa.

Przed wydziałem zamieszłownym Sądu Okręgowego w Rybniku stanął w ub. czwartek Alojzy Krzystała z Moszczyńca, oskarżony o to, że w letnim br. przez niejakiego Teodorowi Błażyszkowi zabójstwem, o ile ten będzie niekorzystnie zeznawał w procesie jego brata, Emanuela. Sad skazał ok. Krystała na sześć miesięcy więzienia z zawieszeniem na 3 lata.

Z Lublinieckiego

(L) Miesieczne zebranie Twa parafialskiego w Boornowie. Odbyło się 28 czerwca br. na którym prezes Frano Broj wygłosił referat o bodowli i podkarminianiu pszczoł. Obecni członkowie apelowali do zarządu, by troszczył się o dostarczenie cukru dla dokarmiania pszczoł i by cukier ten był na czas dostarczany.

REFORMACKIE PIGULEK z MARKA ZAKONNIK

STOSUJA SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK
PRZY CIERPIENIACH WĄTROBY
NADMIERNEJ WYCIŁKI
UŚMIERZAJĄCIE MEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIAM
DO OSTRZEK SAŁADONYM
ŚRODKIEM PRZECZYŹAJĄCYM
UŻYCIEM 0-8 PIGULKI NA NOC

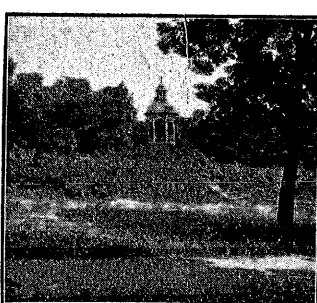

Tarnowskie Góry — miasto zielone

Miasto Tarnowskie Góry w swoim czasie wystawiło na „Poznańskiej Wystawie Ogrodniczej” 24 widoków z parku miejskiego i zielonych miejskich oraz plan kolorowany parku miejskiego i projektowanego stadionu sportowego. Miasto przecież posiada najładniejszy park na Śląsku.

Na rozległych terenach, na których przed 34 laty znajdowały się nieużytki, hałdy i „roziecipy” kopalniane, administracja miejska i kunszt ogrodniczy stworzył piękny park, będący prawdziwym bogostawieństwem dla obywatelstwa. Zawsze czy latem czy zimą znajdujemy w ścieżkach, drogach, placach gier i zabaw, starych, młodych i najmłodszych obywateli Tarnogórskich i obcych.

Wchodząc do parku od strony miasta, napotykanymy po obu stronach drogi dobrze pielęgnowane

Altanka widokowa w parku miejskim.

wane grupy drzew i krzewów iglastych, liściastych — są tam różne gatunki koniferów, sosny górskie, długie kamandis, srebrne świerki, modrzewie, cyprysy, magnolie, wiśnie ozdobne...

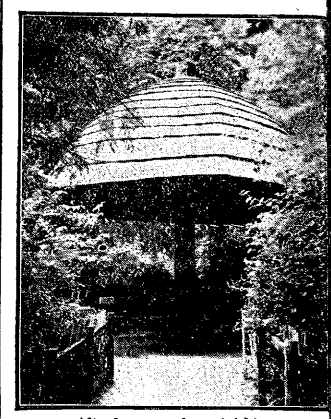
Pomiędzy temi grupami drzew widać tablicę z czarnego marmuru, obróbną bluszczem z pięknym wierszykiem:

„Niech pocieszę cię śpiew ptaków,
Niech pokrzepię cię woi kwiatów;
Urządaj się nad' innym kwiatkiem,
Nad fiojką i białawkiem!
Leż nie zrywaj ani trawki,
Ni kwiateczka dla zabawki!
Wszak dla wszystkich ptaszek śpiewa,
Kwiłwa kwiaty, drzewa,
Aby poznał wszelki lud —
Jak wspaniali Bóży cud!”

Po prawej stronie widzimy duży głaz łodowcowy o przekroju 2 metrów, wazący przeszło

8 ton. Glaz znaleziono w roku 1905 przy końcu fundamentów pod dom Niechojca przy Opolskiej 4. Transport jego do parku miejskiego trwał przeszło 10 dni. Naokoło glazu są duży się ładne klomby kwiatów. Co kilka klomb zapraszają nas do wypoczącia wygodnej ławki. Idąc drogami w kierunku południowym zachodnim widzimy duży „grzyb”, ochronny przed deszczem, zaś obok niego, na dość wysokim wzgórzu widokową, otoczoną grupą kwitnących róż. Po prawej przechodzimy przez park niezbyt długiemi winem ku 3 kortenonowemu. Drzewostan duży i dobrze rozsnięty. Obok kortów meczarnia w stylu górskim zbudowana z drzewa.

Szerokimi schodami wchodzimy do drugiej części parku. Na lewo widzimy rozległy i to tor ślizgawkowy, na którym zimą sekshokejowa uprawia zawody a między wieści bawi. Po prawej stronie drogi przebiegają klomb róż, w środku z dębem „Wolności”. Klomb metrowy dalej napotykanymy mały staweczek widokowy w kształcie serca — niestety mały, by ci, którzy swoje serca w parku „zabili”, lub zgubiła mogli się w nim...

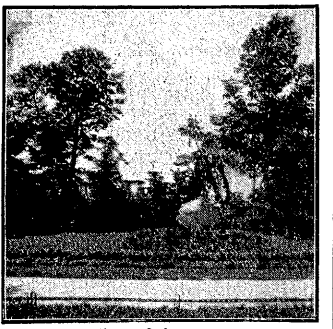

Altanka w parku miejskim.

W nowszej części parku zaimłowane najmniejszej grupy górskie, do czego doskonale nadają pagórkowaty teren pokopalniany. Po północnej stronie kończy się park pod nowym komentarzem wojskowym. Piękne grupy rozsniętych wierzb placzących zakonczają drugą część parku.

W południowej części parku napotykanymy śliczne aleje klonowe i na plac zabaw dla dzieci. Obok znajdują się dwa tory saneczkowe w kierunku narciarskim, za nim piękny zagajnik cz. Park kończy się niedaleko wioski Tełnowice Stare na wysokości przeszło 300 metrów n. p. m., skąd wylania się widok na cały Śląsk Opolski z górą św. Anny, a gdy powietrze czyste, widać nawet Opole.

Ale i w obrębie miasta poczęto tworzyć ścieżki. Tak powstały zielone na placu Wolności, placu Żwirki i Wigury, naprzeciwko poczty przed Domem Ludowym i około nowego pałacu szkolnego przy ul. Gen. Piastackiego. Tarnowskie Góry — miasto zielone.

Głaz polodowcowy.

Szybownictwo kształci lotników — fundujący szybowce szkolne — konto zbiórki P. K. O. nr. 302 455

600 dzieci polskich z Niemiec przyjedzie do kraju na wakacje

W poniedziałek, dnia 6 bm, o godzinie 15.54 przyjeżdża do Katowic 600 dzieci polskich ze Śląska Opolskiego, udających się do kraju na kolonie letnie, zorganizowane przez Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech. Powitaniem dzieci nastąpi przed dworcem w Katowicach przez przedstawicieli władz i organizacyi społecznych. Po powi-

taniu udadzą się dzieci z orkiestrą na czele ulicami Dyrekcyjną, Pilsudskiego, 3 Maja na „Punkt Zborny” kolonii letnich przy ul. Stawowej nr. 6 (szkoła im. H. Sienkiewicza), gdzie się spożyła przygotowany przez grupę pań podwieczorek. Wieczorem dzieci wyjadą grupami z Katowic na przygotowane w kraju kolonie letnie. Pobyt dzieci na kolonjach trwać będzie 4 tygodnie.

Skazany członek N. S. D. A. B. uciekł do Niemiec

Jak się dowiadujemy, w ostatnich dniach jeden z zasądzonych członków zdrajczych, nielegalnej organizacyi N. S. D. A. B., zdołał zbiec przez „zieloną” granicę do Niemiec.

Zbiegiem tym jest skazany na dwa lata i chwiliową puszczony na wolność Oswald Kus. Należy zaznaczyć, że Kusz w czasie procesu odpowiadał za wolnej stopy za przynależność do nielegalnej organizacyi.

Nowy przykład perfidnych metod „Volksbundu”

Rybnik, 5. 6. Do reprezentacyi naszego pisma w Rybniku zgłosili się członkowie „Volksbundu” Józef Babilas z Równia i Bolesław Benisz z Raszczyc i prosili o opublikowanie na łamach „Polski Zachodniej” wiadomości, że wystąpiłi z „Volksbundu” i niemieckiej organizacyi zawodowej „Christliche Gewerkschaft”: do organizacyi tych ściągnięto ich przez przyzwoicenie pracy w Niemczech. Ponadto P. Fryderyk Buchalki z Gortarowic prosi nas o opublikowanie, że do

„Volksbundu” został wciągnięty podstępem: Mianowicie złożyła się u niego jakaś delegacya (?) i prosiła o podpisanie listy. P. Buchalki później dowiedział się, że podpisał deklaracye wstąpienia do „Volksbundu” (!), na co zareagował w ten sposób, że wystąpił natychmiast z tej organizacyi, zaś ludzi, którzy podstępem wymusiłi od niego podpis, pociągnął do odpowiedzialności sądowej. Widzimy zatem środki, jakimi „Volksbund” operuje w wzbawianiu członków!

Katastrofa autobusu, samochodu i tramwaju pod Chorzowem

Chorzów, 5. 7. W ubiegły piątek popołudniu na szosie prowadzącej z Katowic do Chorzowa wydarzyła się katastrofa autobusowa, która na szczęście nie pociągnęła ofiar w ludziach. Mianowicie na odcinku drogi między dworcem w Chorzowie, a stadionem sportowym, autobus kursujący na tej linii wymijał samochód osobowy, stanowiący własność Stanisława Macielńskiego z Katowic; kierowca autobusu chcąc wyminać samochód najeżdżał na niego z taką siłą, że wóz zrobił

obrót 360 stopni. W tej samej chwili od strony Katowic nadjechał tramwaj i również uderzył w samochód Macielńskiego. — W miejscu powstał zator z samochodu osobowego, autobusu i tramwaju. W wypadku tym auto osobowe zostało zupełnie zniszczone. Właściciel poniósł straty sięgające 4.000 złotych. Jak już zaznaczaliśmy, szczególnym zbiegiem okoliczności oberzło się bez ofiar w ludziach.

Policja prowadzi dochodzenia w kierunku ustalenia osoby winowajcy katastrofy.

(C) Złot sokoli w Cieszynie. Jak już zapowiadaliśmy odbędzie się w Cieszynie złot sokoli Cieszyńskiego Okręgu Sokolego, który stanie się wielką manifestacyą wszystkich gniazd tego okręgu. Złoty sokoli w Cieszynie odbywały się już za czasów zaborycznych i przyczyniły się do wywalczenia niepodległości. Sokoli z cieszyńskiego okręgu posiadają niewątpliwie bardzo ciebna kartę, zapisaną w dziejach historii.

Program złota: godz. 10.00 zbiórka i raport na boisku gimnazjalnym, godz. 11. Msza św. w kościele parafjalnym, o 12 godz. pochod ulicami miasta, złożenie wieńca pod pomnikiem Legionów i defilada na pl. Sobieskiego, godz. 15.30 do 18 wyczerpanie publicznie na boisku gimnazjalnym i zamknięcie złota przy dźwiękach muzyki wojskowej. Ceny miejsc na boisku od gr. 25 do 1.50 zł. W razie niepogody złot odbędzie się w salach Domu Żołnierza.

(Y.) Urlop starosty. Starosta lubliniecki p. dr. Olszewski rozpoczyna z dniem 6 bm. urlop wypoczynkowy. Zastępować go będzie p. wicestarosta Daik.

(I.) Wyceczka redaktorów z Opolskiego do Krakowa. Dnia 3 bm. przejeżdżała przez Lubliniec wyceczka Pełaków z pow. Oleskiego i Strzeleckiego w liczbie 52 osób zdążająca do Krakowa, gdzie też wemą udział w sympniu Kopca na Sowiczu. Wyceczki te łączą się w Katowicach z wyceczkami z innych powiatów Śląska niem. skąd odjechały razem do Krakowa.

(L.) Z posiedzenia Wydziału Powiatowego w Lublińcu.

Pod przewodnictwem starosty p. dra Olszewskiego odbyło się dnia 30 czerwca br. posiedzenie członków wydziału powiatowego, na którym między innymi zatwierdzono sprawozdanie rachunkowe z wykonania budżetu adm. ministr. wydz. pow. za rok 1935/36, jak również z wykonania budżetu przedsiębiorstw komunalnych. Umorzono w kilku wypadkach specjalną opłatę drogową, jak również zwolniono w kilku wypadkach od podatku od posiadania przedmiotów użytecznych. Zatwierdzono umowę na dostawę mater. szosowych i przeznaczono przyznane dotacye z funduszu pracy na budowę drogi Harbulowice — Mochala i Boronów — Dębowa Góra. Udzielono kilku zezwoleń na osiedlenie się. — Uchwalono uinudować samolot szkolny wspólnie z powiatem Tarnogórskim. Przyjęto sprawozdanie z wykonania budżetu lecznicy powiatowej i zatwierdzono kilka spraw personalnych.

(L.) Pięćolecie Zw. Rezerwistów w Zielonej. Kolo zwiazku rezerwistów w Zielonej pow. Lublinieckiej, obchodziło dnia 29. 6. pięćolecie swego istnienia. W dniu tym przybyli do Zielonej różne organizacje z okolicy bliższej i dalszej. członkowie powiat. zarządu, zarządu górnego inż. Szymański i kpt. Kiljan i inni. Po nabożeństwie w Miotku odbyła się defilada, która odebrał kom. okr. śl. kpt. Kiljan i członkowie zarządu powiatowego. Po defiladzie zgro madzili się uczestnicy na polanie nad rzeką Mała Paniew, gdzie wyuciali przemówień przez sa kola Zagorskiego, czl. zarz. okr. inż. Szymańskiego i kpt. Kiljana, czl. zarz. powiat. Wołoty i Rojka i innych. Po przemówieniach nastąpiło wpisywanie się do księgi pamiątkowej, poczem wspólny obiad żołnierski. Po obiedzie odbyła się zabawa wspólna na polanie nad rzeką Paniew z różnymi atrakcyjami.

Z Bielskiego

(B) Zasitki dla rodzin rezerwistów. Magistrat m. Bielska podaje do wiadomości zainteresowanych, że roszczenia do zasitki ze Skarbu Państwa dla rodzin rezerwistów, powołanych na legercyjne ćwiczenia wojskowe, należy zgłaszać w biurze wojsk. Magstratu polski nr. 24. Dzienna norma zasitki wynosi 70 groszy na jedną osobę, 85 gr. na dwie osoby, 1 zł na trzy i więcej osób. Zasitki otrzymują tylko te osoby, których był wskutek powołania rezerwisty na ćwiczenia wojskowe został istotnie poważnie zagrożony. Rozszczenia wniesione w miesiąc po ukończeniu przez powołanego ćwiczeń wojskowych nie będą rozpatrywane.

Z Cieszyńskiego

(C) Dyżur niedzielny i nocny aptek w Cieszynie pełni od dnia 6 do 11 bm. Apteka Miejska Plac Sobieskiego.

(C) Zjazd. Tradycyjny zjazd absolwentów pierwszych polskich paralelek w Cieszynie odbędzie się w sobotę, dnia 11 lipca br. o godz. 16 w Domu Narodowym (salka klubowa, parter) w Cieszynie. — J. Hadyna, K. Pacuła, J. Pilch.

(C) Odprawa Prezydów Kół Zw. Rez. w Cieszynie

odbyła się w Cieszynie 28 czerwca w sali hotelu pod „Wotem”, na której obecnych było 56 delegatów reprezentujących 20 Kół Zw. Rez. powiatu cieszyńskiego. Odprawy przewodniczył kolejno prezes powiatowy p. starosta Plackowicz i wiceprezes Okręgu Śląskiego nac. Przybyła. W Związku Rezerwistów dokonujemy się mrozwca praca społeczna i p. w. organizacya rozwija się pomyślnie, tak, że Z. R. zaliczyć można do najpoważniejszych w powiecie cieszyńskim.

(C) Repertuar kina świt w Ustroniu od 4-6 bm. „Kochany Łobuz”. Miejskie kino Szkoła: od 4-6 „Księżniczka czardasza”.

(C) Z życia Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej w Pogorzu. Katol. Stow. Młod. żeńskiej i Męskiej w Pogorzu urządzą w niedzielę, dnia 12 bm. w ogrodach p. Wojnara festyn połączony z wiankami i różnymi niespodziankami. Początek o godz. 8. O sporuku wyruszy pochod z barwnymi lampami nad wodę, gdzie będzie ognisko i puczenie wianków. W razie niepogody zabawa przeniesie się do sali p. Wojnara.

Wystawa Szukalskiego w Katowicach

(—) Rzeźbiarz Stanisław Szukalski twórca szkoły, „Szczepu Rogate Serce”, którego wystawa w warszawskim IPS-ie została zamknięta i przewieziona do innego lokalu wystawowego oraz wywołała burzę w świecie artystycznym Warszawy — otworzył Śląsk w połowie bm. wielką wystawę. Wystawę Szukalskiego budzi w Katowicach wielkie zainteresowanie.

(C) Festyn sportowy w Skoczowie.

Oddział związku strzeleckiego w Skoczowie urządza dnia 5 bm. na Stadionie festyn sportowy, na którego program m. in. złożą się godz. 2.30 zawody piłki nożnej PKS. Solec z KS. Skoczów, godz. 4.30 turniej koszykówki siatkówki i wyścig rowerowy, 10 szafek z pochodkami. Złotoszenia zawodników przy muje Nardelli Waltera.

(C) Ze Szkoły Szybowniczej L. O. P. P. w Góleszowie.

Przed kilku dniami ukończone w Szkole Szybowniczej LOPP. w Góleszowie drugi szkolny kurs. Wynikiem jego jest uzyskanie 15 kat. i 10 kat. B pilota szybowniczego. W miesiąc temu wykonano 1885 lotów w czasie 14 godzin 40 minut. Czas lotów zgłowych wynosił 3 godziny 42 minuty. W dniu 2 bm. rozpoczął się kurs, w którym bierze udział 48 kandydów. Szkoła zawiadania, że wobec wielkiej ilości by uczniowi wstrzymane zostały na lipiec i sierpień treningi. Złotoszenia na kurs sierpniowy przyjmują Okręg Wojewódzki Śląski L. O. P. Katowice Województwa Śląskiego do dnia 15-16 lipca br.

Nr. 181.
Najm...
otwart...
orym au...
pomyśln...
Dla spr...
wydele...
rewniaka...
zreprowa...
ni cały s...
om. prze...
Prz...
Słavia w...
sku o go...
żnej z li...
wydy w...
interesow...
Pi...
5 bm, no...
wy Bielsk...
wody n...
bielsko...
we Bielsk...
Po wyz...
rozrząd...
zawody...
Bielsko -
ssy A tut...
wody o v...
Zeisk...
szukanie...
ce, plac...
akłady P...
obiece z...
Staranje...
arcu Zarz...
były się...
29 czerwc...
gwaruch...
kolei zawi...
kierownik...
eckiej s...
ajewicki...
żenskie...
zykowie...
Nallepsze...
bieg 60...
Skok wz...
1,35 mt...
Skok wd...
30 metr...
Rezt piłk...
15 m...
Powwyżs...
owanie z...
dyczne z...
braz pierw...
żetęgono...

**RADIO
KATOWICE**

Niedziela 5 lipca.

KATOWICE. Godz. 8.00 Sygnal czasu i pios. „Nie opieszko nasz”. 8.05 „Gazetka rodzinna”. 8.18 „Grażoń choroby podczas kwitnienia ślimaków”. — Pogadanka rodzinna. 8.30 „Surmy śląskie”. 8.45 Dziennik poranny. 9.00 Transmisja natobieżna z Kościoła św. Krzyszta w Warszawie. 10.30 Płyty. 11.45 „Co słychać na Śląsku”. 11.57 Sygnal czasu oraz hejnał z wieszy Mariackiej w Krakowie. 12.08 Poranek muzyczny. 14.30 Orkiestra deła huty „Pokój”. 15.30 „Dziśnetwo pracy na Śląsku”. Raport o bezrobociu wśród młodzieży. 15.10 Koncert reklamowy. 15.30 Płyty. 16.30 Raport z życia. 17.00 Koncert solistów. — 18.00 Teatr wyobraźni: słuchowiska pt. „Człowiek, który był szwajtkiem” — G. K. Chesterton. 18.30 „Podwoczek przy mikrofonie”. 20.30 „Odważa pan Stefłit”? — skecz. 20.40 Przegled polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Na wesolej łowiskowej fali”. 21.30 Koncert z widownia sportowa. 22.30 Audycja muzyczna. 22.55—23.00 Ostatnie wiadomości.

AUDYJCJE ZAGRANICZNE.

Niedziela 5 lipca.

Godz. 6.00 Hamburg: Koncert portowy. 7.00 Paryż: Koncert. 9.05 Paryż: Koncert estonowy. 14.30 Lipsk: Koncert rozrywkowy. 11.30 Sztutgart: Koncert solistów. 11.00 Monachjum: Wesole melodie. 11.45 Wiedeń: Koncert symfoniczny. 12.30 Koenigsweiterhausen: Audycja olimpijska. 12.45 Koszyce: Koncert radiotelegrafisty. 12.50 Wiedeń: Ulubione melodie. 13.00 Monachjum: Koncert rozrywkowy. 13.45 Budapeszt: Muzyka cyrakańska. 14.00 Hamburg: Muzyka rozrywkowa. 14.45 Radio Paryż: Muzyka symfoniczna. 15.30 Paryż PTT: Koncert symf. 15.30 Lipsk: Polska muzyka fort. w zb. Wł. Zbigniewa Dziewięckiego. 15.50 Budapeszt: Recital forte. 16.00 Paryż: Koncert populonowy. 16.00 Lipsk: Koncert. 17.00 Medjolan: Koncert orkiestrowy. 17.30 Wiedeń: Koncert rozrywkowy. Koenigsweiterhausen: Piękne melodie. 20.00 Berlin: Koncert rozrywkowy. Wrocław: Wesoly wieczer muzyzy. Kolumbia: Wesoly wieczer. Lipsk: Wieczer ludowy. 20.10 Paryż: „Mignon” — opera. — Frankfurt: Wielki koncert rozrywkowy. 20.30 Paryż P. T. T.: Wieczer operetki. 20.40 Medjolan: Koncert symfoniczny. 21.00 Bukareszt: Koncert radiotelegrafisty. 21.30 Sztutgart: Kwartet Smutanyi. 22.20 Wiedeń: Pielni 1 arje. Budapeszt: Koncert orkiestrowy. 22.35 Kolumbia: Audycja muzyczna. 24.00 Frankfurt: Koncert nocny.

Książki nadesłane do redakcji

Nowości Towarzystwa Wydawniczego „Rij”

Serja dzieł XX wieku.
Jan Parandowski — Niebo w płomieniach — cena 1 zł.
Bertrand Russel — Wiek XIX — cena 2 zł. 24.

Inne wydawnictwa „Roiu”.
Irena Krzywicka — Co odpowiada dorosłym na drażliwe pytania — cena 2 zł.
M. Jaroslowski — Zew morza (2 tomy) — cena 2 zł.

Sinclair Lewis — Anna Vickers — cena 2 zł.
Marja Kuncewiczowa — Cudzoziemka, 11 wy. — cena 2 zł.

Vicki Baum — Zdarzenie w Lohwinckiel, wyd. 11 — cena 2 zł.
Franciszek Mauriac — Teresa Desqueroux, wyd. 11 — cena 2 zł.
Edgar Wallace — Pogromca ludzkich hien, wyd. 11 — cena 1,80.

Jan Otmur Berson — Kremel na bialo — cena 2 zł.
Aleksander Świętochowski — Twinko — cena 2 zł.

Franciszek Kafka — Proces (tłum. Bruno Schulz) — cena 2 zł.

Kalendarzyk zebrani

Poniedziałek 6 lipca.

KATOWICE. CENTRUM. Zebranie placówki Katowice-Centrum w siedzibie w lokalu „Wypoczynek” przy ul. św. Jana. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy, wobec czego przybycie członków jest konieczne. Komendant.

Ci, co żerują na zarządzeniach dewlowych

Chorzów, 5. 7.

(=) W związku z ograniczeniami dewlowymi rozwinięły się nielegalni, pokątny handel walutami, koncentrujący się głównie na ulicach miast. Władze naturalnie tępią z całą bezwzględnością ten stan i karą prawnie podejrzane typy, żerujące na zakazie handlu i obrotu dewizami, i tak polejają chorzowska w ub. piątek

Czteroletnia dziewczynka doznała w wypadku złamania podstawy czaszki

W ub. piątek w godzinach porannych na szosie w Belku, w pow. rybnickim samotny chód osobowy kupca Walentego Maciejki z Pszowa przejechał 4-letnią Kornelię Orszulkową, córkę miejscowego gospodarza.

Dziecko doznało złamania lewego uda i prawej ręki, wstrząsu mózgu oraz ogólnego potłuczenia na całym ciele. Pierwszej pomocy dziewczynce udzielił dr. Lisiecki

z Chorzówki, który polecił przewieźć ją do szpitala Spółki Brackiej w Rybniku. Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że szofer samochodu, Józef Stebel z Czernicy, nie ponosi winy wypadku. Orszulikówna znajdowała się za drugim samochodem, stojącym na szosie i w ostatniej chwili skoczyła pod nadjeżdżający wóz Maciejki. Stan dziecka jest bardzo ciężki.

Bandyci napadli i obrabowali inkasentkę w lesie pod Pszowem

Rybnik, 5. 7.

W ubiegły piątek w późnych godzinach wieczornych na posterunku policji w Pszowie (pow. rybnicki) zgłosił Marcin Lis z Niewiadomia, wypadek napadu rabunkowego. Dnia tego, około godziny 10 narzeczona Lisa, Elżbieta Graniczna z Krzykowiec, wracając do domu drogą przez las krzykowiec, postanowiła zatrzymać się w majątku chlebowadawcy, kupca Wachsa z Ryduktów

została uderzona w tył głowy przez nieznaną bandytę. Kobieta upadła i straciła przytomność; i wówczas stwierdziła brak 70 złotych, znajdujących się w teczoce.

Graniczna nie może zapodać opisów sprawców i zeznała, że idąc lasem nikogo nie widziała.

Policja zarządziła posęgi za bandytami, jednakże ich dotąd — bez rezultatu. Dochodzenia trwają.

Akademja filmowa w Austrii

Dzięki wysiłkom filmowca wiedeńskiego Waltera Rejscha, rząd austriacki postanowił stworzyć w Wiedniu Akademię Filmową. Celem nowo ucej jest dacie odpowiedniego przygotowania teoretycznego wszystkim tym, którzy pra-

gną poświęcić się karierze filmowej (aktorzy, reżyserzy, scenarzyści etc.). Do nauczania w Akademii powołani będą najlepsi fachowcy wiedeńscy.

Sąd Karze niemieckich prowokatorów

Niepoprawny hitlerowiec.

Przed Sądem Grodzkim w Żurach znnowu stanął znany hitlerowiec i prowokator o „czy” sto” niemieckim nazwisku — Klimek z Równia, oskarżony o obrazę powiatowego komendanta Związku Powstańców Śląskich, por. rezerywy Nikodema Sobika.

Wina oskarżonego została całkowicie udowodniona, wobec czego sąd skazał Klimeka na 6 miesięcy więzienia, 1000 zł. grzywny i ponoszenie kosztów sądowych.

Nie jest to ostatnia sprawa tego hitlerowca. W najbliższym czasie znajduje się znowu na ławie oskarżonych za łżenie narodu polskiego.

Skazanie „Volksbundowca”.

Sprawa czynnego prowokatora niemieckiego, go zajmował się w ubiegły czwartek sąd okręgowy w Rybniku. Na ławie oskarżonych zasiadł volksbundowiec Fryderyk Storch z Boguzowice. Akt oskarżenia zarzącał mu, że w lutym br. w czasie odbywającej się zabawy karnewalowej w Boguzowicach, urządzonej przez radę rodzicielską tamtejszej szkoły, prowokował znajdujących się na sali Polaków. Storch „popisywał” się ordynarnymi pieśnidłami, w których znajdowały się zwroty, obrażające godność narodu Polaków. Prowokatorowi odpowiednio nauczka dał obywatela, znajdujący się na sali. Niezależnie od tego Storch został połącz-

gnięty do odpowiedzialności karnej. Sąd wymierzył mu surową karę, skazując go na 7 miesięcy aresztu.

W związku z odwołaniem przez zarząd miasta Lydda w Palestynie zaplaceniu nałożonej przez władze angielskie kontrybucji, Anglijcy obsadzili ten główny ośrodek ruchu rewolucyjnego zmotywowanymi oddziałami w sile 1500 ludzi.

Teatr i estrada

Repertuar kinoteatrów w Katowicach

od piątku dnia 3 lipca br.
Kino CAPITOL: „Rece sawiny”.
Kino CASINO: „Król Broadway” i „Mała bobalarow”.
Kino COLOSSEUM: „Papua”.
Kino RIALTO: „Smocza w masce”.
Kino STYLOSUW: „Amerykańskie awantury”.
Kino UNION: „Roberto” i „Ostatnia scenada”.
Kino DEBLINA — Dąb: „Hrabia Żarów” i „Czarna dama”.

Repertuar kinoteatrów w Chorzowie

Kino APOLLO: „Adieu” i „Zapomniany eziowiec”.
Kino COLOSSEUM: „Walcz o życie” i „Pol. Bergerson”.
Kino DELTA: „W pogoni za szczęściem” i „Droga bez powrotu”.
Kino RIALTO Hajduki: „Potar nad Wołgą”.

Repertuar kin w W. Hajdukach:

Kino SŁASKIE — Hajduki: „Dodek na tronie”.
„Moja matka”.
Kino RIALTO: „Ratmistrz w Werfite”, „Dwie sęrety”.

Repertuar kinoteatru w Piotrowicach:

Kino METROPOL: „Baron cygański”.

Repertuar kin w Świętochłowicach.

Kino COLOSSEUM: „Wilhelm Tell” i „Oszczon”.
Kino APOLLO: „Niesmiertelne melodie” i „Rapsod Batory”.

Cyrk Staniewskich w Katowicach przy ulicy Andrzeja.

Dzisiaj, sobota, 4 lipca dwa przedstawienia o godz. 7.30 i 9.30 wieczerem. Popołudniu ceny dla wszystkich dodatkowo zniżone do 50 gr.

Humor.

NA POLOWANIU. Myśliwy strzela do zajca i trafia drugiego myśliwego.
— Ma pan szczęście odżywa się niefortuną: strzelebo ja jestem kiełbasem.
W TEATRZE. Obok profesora gimnazjalnego siedzi jakiś pan. Szuka nuda, jak flaki z olejem, nie widziwego, że, sąsiad profesora rądry się uśmiecha.
— Przepaszam, — szepe do ucha profesora — co będział pan taki udrzemny przepuszcz mnie, bo chę wyjdź.
— O, nie, mój drogi. Gdybym pozwolił jednemu wyższycy wyszłi.

CUDOWNA PODRÓŻ POŚLUBNA. — Jakież wrażeńia przysporzyło to podróży poślubnej do Włoch? — Wspaniałe. Nie mogę zapomnieć tytu cudów. Jakiżbym chętnie pojechał tam jeszcze raz, ale sam...
TURYSTA Z PROVINCIJI W PARKU. — Kto jąta stara pani, przed krótką wyszycy wstają z krzesła.
— To jest kasjerka, która wynajmuje krzesła.

Polesie

Opinia polska zawsze interesowała się naszymi ziemiami poleskimi tak ze względu na możliwość stworzenia tam, po odwołnieniu, wielkiej potacji zdolnej wyżywić setki tysięcy ludzi, jako też ze względu na walory artystyczne pełnej uroku przyrody poleskiej. Jednak, gdy ostatecznie kwestia, jakiej nawiązaliśmy Polesie w zimie r. 9, a co zatem idzie, gdy głód i niedza zarząrzyły w oczy mieszkańcom tego zakątka Polski — zwrócono baczniejszą uwagę i okazano żywsze zainteresowanie tą dzielnicą.

Pragnąc wykorzystać do zainteresowanie posiadamy garść bardziej szczerzeliwych danych o tej dzielnicy.
Tereny, nazwane Polesiem, obejmują ogółem 4.227.800 hektarów, z czego na orne ziemię przypada 27%, łąki i pastwiska (przeważnie zabagnione) 20%, lasy 32% i tereny nieurwane 21%. Trójkąt poleski, mający bardzo mały spadek w kierunku zachodnim, nie sprzyja sfekowi wód do Dniepru. Specjalistai dopatrują się również i innych przyczyn, jak: nanoszenie przez rzeki namulów, które osiadają i w wolno płynących korytach, spływając je, powstrzymuje odpływ i powoduje rozlewiska. Drugą przyczyną zabagnienia są wody wiosenne, trzecią — wody opadowe.
Dużą rolę tek kwalifikuje Polesie jako teren

wybitnie hodowlany. Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę stosunek inwentarza do obszaru, to zobaczymy różnicę na niekorzyść Polesia, które zajmuje około 10% obszaru całego państwa, posiada jednak koni 6,9%, bydła 7,3%, owiec 9,6%, i trzody 7,3% stanu inwentarza całej Polski.
Długo bitych na Polesiu jest zaledwie 710 km, co daje 23 m na 1 kg kw. wówczas gdy średnio w Polsce przypada 260 m na 1 km kw. Drogi gruntowe idą błotami — albo piaskami. Dopiero ostatnio pobudowano paręset kilometrów dróg na wysokich nasypach. Obecnie jest w budowie droga z Kobrynia do Łużniska, której długość będzie wynosiła około 160 km.
Linij kolejowych szeroko i wąskotorowych przypada około 80 m na 1 km kw. a w całej Polsce przeciętnie przypada 46 m na 1 km kw.
Jedynie tylko pod względem komunikacji wodnej Polesie przewyższa inne dzielnice, mając 25% długości wszystkich dróg wodnych Polski. Ale wiele kanałów i rzek jest spławnych tylko w przelocie papu miesiący w roku.
Sprawa osuszenia Polesia jest jednym z najważniejszych zagadnień polskiej polityki demograficznej. Przyrost ludności polskiej jakkolwiek osłabił nieco w latach ostatnich naczek kryzysu, wynosił jednak około 400.000 osób rocznie. Być może, że Polesie, osuszone i wydwanowane utraci swój nielowniczy charakter i przestanie być celem wycieczek sportowych i artystycznych, temlemliej stworzenie około 2 mil-

ionów hektarów ziemi urodzajnej zmniejszy dajce się już odczuwać w Polsce przeludnienie, chętnie przez szereg lat nadwyżki naszego przyrostu ludnościowego.
Pierwsze prace osuszające na większą skalę na Polesiu były prowadzone w pierwszej połowie XVI wieku, kiedy pobudowano kanał królowej Bony. W XVIII w. król August polecił wykopać kanał t. zw. „królewski”. Budowali również kanały i spyalili drogi różni ówczesni magnaci polscy. Prace meljoracyjne podjęte były także w r. 1874 przez t. zw. „Zachodnią ekspedycję dla osuszenia błot”, pod kierownictwem Polaka gen. J. Żylińskiego. Prace prowadzone były 23 lata. W tym czasie przepkopano 4600 km kanałów, oczyszczono 135 km rzek. Koszt tych robót wynosił w przeliczeniu na naszą walutę około 12 milionów zł. Czwartą część tych prac meljoracyjnych wykonano na grantach państwowych, podnosząc znacznie dochodowość tych dóbr, tak, że następie dziesięciolecie dano nadwyżkę dochodów w wysokości 2.463.864 rubli.
Prace te ograniczyły się do osuszeń 2 i 3 rzędu, nie przeprowadzono wówczas głównych seieków w dolinach większych rzek i nie objęto pracami całego obszaru. Brak konserwacji tych robót wraz z wojną i jej skutkami przyspieszył proces zniszczenia.
O opłacalności meljoracji mówić zwy. Dwukrotnie większe i lepsze w gatunku zboża sw-

na i innych plodów, lepszy przyrost drewna w lasach, zwiększenie stanu bydła — na zagadnieniu nie opłacalności osuszają odpowiadają twierdząc.
Regulacja rzek polskich powinna uwzględnić możliwość przeprowadzenia wielkiej ilości robót wodnej, łączące Europę Zachodnią, z wodociągami z Europą Wschodnią, stanowiąc pomowny rynek zbytu dla produktów przemysłowych, a jednocześnie bogatą w wodę i niezbędne dla przemysłu zachodnio-europejskiego surowce.
Koszt osuszenia błot poleskich obliczony został na 421—450 milj. zł.
regulacja rzek żeglugowych — 80 milj. zł.
regulacja rzek spławnych — 45 milj. zł.
regulacja innych rzek 48 milj. zł.
kanały odwadniająca 23 milj. zł.
odwodnienia 2 i 3 rzędu — 235 milj. zł.
Cena za 1 ha łąk błotnistych wała się od 80 do 100 zł i cena dobrych łąk osuszonych wzrasta od 40 do 800 zł. Produkcja z 10—20 marnego siana wzrasta do 50—60 q siana dobygo, osuszającego dwukrotnie większą cenę. 1 ha bagna — 100 zł — za łąki odwołnione 40—50 zł.
W chwili obecnej ogólny projekt meljoracji Polesia jest już na ukończeniu i wkrótce பல techniczno-gospodarczy będzie gotów. Koszt robocizny znacznie się zmniejszy wskutek potaniaenia robocizny i obliczony został na 36 milionów.

Licytacja

Podaje się do ogólnej wiadomości, w drodze publicznej licytacji, że następujące ruchomości:

W dniu 8 lipca 1936 r. o godzinie 10 w Siemianowicach Śl. przy ul. przecznej nr. 5 w Siemianowickiej Szkole, Sp. z ogr. odn.:

- Szkoło zapasowe do termosów wielkości od 1/4 lit. do 1 lit. 14,000 szt.
- termosy w oprawie blasz. a 1/2 lit. 2,800 szt.
- termosy w oprawie blasz. 1/4 lit. 1,000 szt.
- termosy specjalne a 1/2 lit. 800 szt.
- termosy specjalne a 1/4 lit. 200 szt.
- maszyna do chłodzenia, własna, b. k. z motorem 1 szt.
- maszyna do odcinania balonów 1 szt.
- lokarnia kompl. z transmisją i motorem „Vernano” nr 506 1 szt.
- szlifiarka i wiertarka kompl. z transmisją i 7 motorami marka „Cubilla” nr. 776 2 szt.
- pompy oliwne i 4 motory „R. Maniura” nr. 1577, 1577, 5030, 6073 4 szt.
- pompa do wypełnienia powiętrza wraz z motorem Siemens Schukert nr. 19906 1 szt.
- maszyna do srobnienia termosów z transmisją i motorem 1 szt.
- maszyna do pisania marki „Un-derwood” 1 szt.
- maszyna do pisania marki „Triumph” 1 szt.
- kompresor z silnikiem „Beran” 1 szt.

Urząd Skarbowy w Siemianowicach Śląskich, Naczelnika Urzędu Skarbowego: (—) Schreiber, kierownik Działu Egzekucyjnego. (4626)

Przetarg publiczny

roboty ziemne, murarskie, kanałowe, żelbetonowe, ciesielskie, szacharskie i dekarskie przy budowie gmachu K. K. O. miasta Bielska. Termin wnoszenia ofert upływa w dniu 21 lipca 1936 r. o godzinie 12 południe. Blizsze warunki przetargu wraz z ananami, kosztorysami etc. są do wzymania w kancelarii K. K. O. miasta Bielska za złożeniem opłaty 20. (4718)

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Bielska.

Objawienie

W Gazecie Urzędowej Województwa Śląskiego Nr. 19 z dnia 20 czerwca br. ogłoszony został przetarg zech oddzielnych domów mieszkalnych z ogrodami o wartości szacunkowej 5,300, 8,400 i 8,850 zł. — Blizsza wiadomość w Urzędzie Województwa Śląskiego II p. pokój nr. 4. (4626)

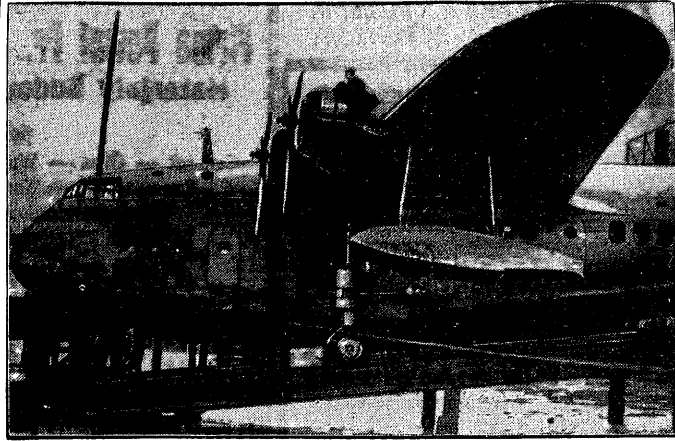
Za Województwo: (—) Plechaczek, Naczelnik Wydziału. Km. 60/36.

Objawienie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Paszyszu, Franciszek Loska, mający kancelarię w Paszyszu ul. Bogdana w Sądzie Grodzkim, sala nr. 10, podaje do publicznej wiadomości, że w poniedziałek, dnia 6 lipca 1936 r. o godz. 14 sprzeda w drodze licytacji w pierwszym terminie ruchomości mająca własnością Romana Pol-Dobrowolskiego w Paszyszu, ul. Mickiewicza: 1) bufet pokojowy, 1 stół okrągły i 10 krzeseł, 1 tapczan, 1 dywan 2,5x3 1/2, 2 fotole, 1 zegar regulator, 6 obrazów — wartości szacunkowej 800 zł. Ruchomości powyższe oglądać można w miejscu sprzedaży w Paszyszu, ul. Mickiewicza nr. 25 pół godz. przed rozpoczęciem licytacji. (4626) (—) FR. LOSKA, komornik. Km. 1467/86.

Objawienie o licytacji ruchomości

Sprawa Frey oja Herta Benderowa. Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnobrzegu Górach, rew. I. Fr. Imiela, mający kancelarię w T. n. Górach, ul. Dąbrowskiego nr. 14, na podstawie art. 602 k. s. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 lipca 1936 r. o godz. 10 w Tarnobrzegu Górach, ul. 3-go Maja 49 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Herty Benderowej, składających się z: 1) wielkiej lufki karabinu moskiewskiego, 2) parawan, 3) skarpetek męskich, 4) kombinezonów szarych i polszczywnych, 5) rękawiczek, 6) chusteczek, 7) skrzynki wystawowych i innych drobnych przedmiotów — oszacowanych na łączną sumę 1,087,50 zł. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oszacowanych. (4622) (—) Fr. IMIELA, komornik.

Dla komunikacji pasażerskiej oddano ostatnio w Anglii nowy ogromny samolot, mogący zwinąć szybkość 850 kilometrów na godzinę.

Dozbroić Polskę na morzu!

Reklama jest dźwignią przedsiębiorstwa!

Dlatego ogłaszacie się w największym i najskuteczniejszym organie ogłoszeniowym Ilustrowanym Dzienniku Śląskim „Polsce Zachodniej”

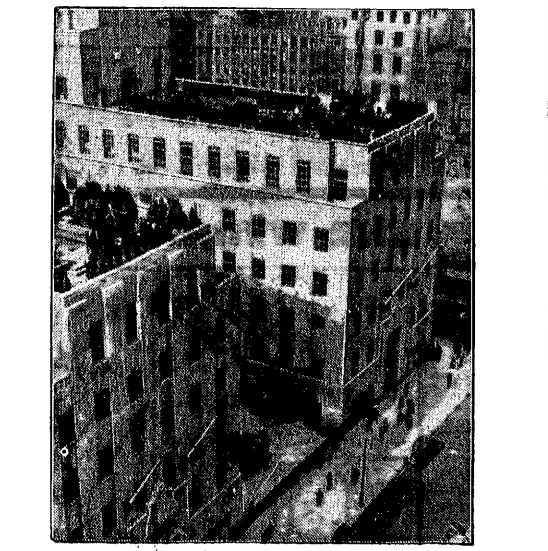
sklepem bez wystawy

jest przedsiębiorstwo, które nie ogłasza się za pośrednictwem dzienników i czasopism.

Nieodstępnie zachwycać się lotnictwem — trzeba z niego korzystać

podróżując, wysyłając listy i towary samolotami — pełne bezpieczeństwo — tanie ceny biletów — informacje w biurach podróży i u portierów większych hoteli

Popieraj przemysł krajowy!

Nowy York posiada stosunkowo bardzo mało zieleni i zadrzewionych miejsc. Mieszkańcy miast w okresie upałów spędzają więc wolne chwile na dachach swych domów, na których częstokroć urządzone są ogrody, jak to widzimy na naszym zdjęciu.

Otoczony lasem w najpiękniejszej dolinie Dziechneki

Pensjonat „Słazacka” K. Maczyńskiej WISŁA Telefon Nr. 66.

Wszystkie pokoje są: czyste z balkonami i leżakami. Ceny przystępne.

Słowo wypowiedziane jest lotne — ale słowo w drobnych ogłoszeniach Polskiej Zachodniej! utrwalia się w pamięci dziesiątki tysięcy ludzi.

Przez drobne ogłoszenie wszystkich znajdziesz.

Objawienie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Chorzowie, Stanisław Stawiecki, mający kancelarię w Chorzowie I, przy ulicy Katowickiej nr. 14 na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 sierpnia 1936 r. w Sądzie Grodzkim w Chorzowie, sala posiedzeń nr. 18 odbędzie się w drodze publicznej przetargu sprzedaż następujących nieruchomości:

VI. Km. 869/35 — o godzinie 10 nieruchomości zapisana w księdze wieczystej Król. Huta, tom 22 wykaz 680 należąca do dłużnika Józefa Jankowskiego i spadkobierców po sp. Marji Jankowskiej, położona w Chorzowie II, przy ul. Pułerskiej nr. 9 i przy ul. 31, listopada nr. 29, składająca się z domu mieszkalnego, w którym jest restauracja i małego domu, w którym się znajduje sklep rzemieślniczy, o powierzchni obszaru gruntu 645 m. kw.

Nieruchomość oszacowana została na sumę 99,040,00 zł, cena zaś wywołania wynosi 74,280,00 zł. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 9,904,00 zł.

VI. Km. 280/95 o godz. 10.30 nieruchomości zapisana w księdze wieczystej Król. Huta, tom 71, wykaz 132 należąca do Alojzego Gruchota, położona w Chorzowie I, przy ul. Wolskiej nr. 70, składająca się z domu mieszkalnego 3-piętrowego frontowego oraz oficyn, ubikacji fabrycznej i ogrodu, o powierzchni obszaru gruntu 2,800 m. kw.

Nieruchomość oszacowana została na sumę 81,700,18 zł, cena zaś wywołania wynosi 65,552,50 zł. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości 8,170,00 zł.

Rękojmię należy złożyć w gotówce albo w takich papierach wartościowych bądź kasztownicach, w których wolno umieszczać fundusze maitelne. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym objawieniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przyznania własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wolność powiatu i zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie władczego sądu, nakazujące całkowicie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-iej do 12-iej, skita zaś postępowania egzekucyjnego można przysięgać w Sądzie Grodzkim w Chorzowie, ul. 2-giej Zwycięstwa Nr. 5, sala nr. 16. Dnia 3 lipca 1936 r. (4623)

(—) ST. STAWIECKI, komornik.

Objawienie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chorzowie, rewiru VI, Stanisław Stawiecki, mający kancelarię w Chorzowie I, ul. Katowickiej nr. 14, na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 9-go lipca 1936 r. o godz. 9-iej w Chorzowie I, ul. Wolskiej nr. 28 odbędzie się licytacja r. homocel, należących do Fryderyka Fuchsa, składających się z: 20 garbitów metal, do pisania z 4 i 7 części, 16 garbit. do pisania, 20 figur metal, z zegrami, 126 naczyń kryształowych, 17,600 różnych talerzy, 2,000 różnych kubków, 1,000 kufli do piwa szklanych, 150 garbitów do kompotu z 6 części, 1 całe urządzenie sklepowe w komplecie w 3-ech kondygnacjach, oszacowanych na łączną sumę 21,000,00. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oszacowanych. (4631) Chorz., dnia 3 lipca 1936 r. (—) ST. STAWIECKI, komornik.

Wybierasz się w podróż?

Rzuc okiem na informacje o komunikacji lotniczej. — Podróż najwygodniejsza, najszybsza, tania.

Jedynie przez

tanie, drobne ogłoszenia kupisz lub sprzedasz korzystnie każdy przedmiot, poszukasz kapitał, mieszkanie, pokoje i t. d.

Przez **drobne ogłoszenia** oszczędzisz niepotrzebne wydatki i czas, a wynik jest zapewniony.

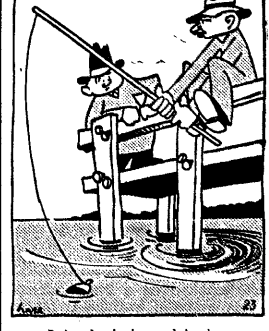
Bon Nr. 6

Ważny od 1—15 lipca 1936.

Za dwa złote - 15 słów każde dalsze słowo 20 gr

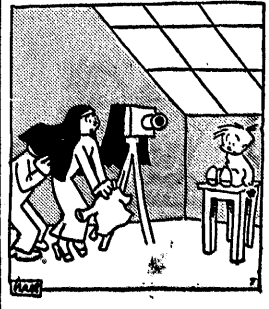
Do listów pozamiejscowych dołącza się 50 gr. tytułem opłaty pocztowej.

Tekst ogłoszenia:

— Już od pięciu godzin trzymam wędkę tak jak mi kaszete, a nie mogę złowić niczego — ty sam jej nie trzymasz?

Wiersz — ja nie mam cierpliwości tak długo trzymać wędkę.

Pomyłka roztargnionego fotografa.

KLAWIOL 'AP. KOWALSKI' ODCISKI i ZGRUBIENIA USUWA SKORY

Clechoćnik - Clepilca

Kaplele solankowe o cieplocie przyrodzonej w lazienkach i basenach. Kaplele borowinowe, kwasoweglowe i plankowe. Elektro i hydroterapia. Ematorjum radowe. Inhalatorjum. Pijalnica wód mineralnych slono-zelazistych.

Nowoczesne wspaniale urządzenie pływania solankowo-temalno o pow. 1000 m²

Kaplele morskie, słoneczne, powietrzne, ćwiczenia cielesne, gry i zabawy ruchome. Plaża 20 000 m²

Inform. udziału odwrotnie Komisja Zdrojowa w Clechoćniku 4713

Modne żyrandole

własnego wyrobu po cenach najniższych
Centrala Światła
Katowice, ul. Św. Jana 4
Katowice, ul. 3-go Maja 6
Katowice, ul. Gliwicka 21/23
Chorzów I., ul. Wolności 33 (8211)

ZADAJCIE CHODNIKÓW
"FALALEUM"
50 Gr. ZA 1 m

Firma Paweł Fr. WIECZOREK i S-ka

Materiały Budowlane Sp. z o. o.

poleca

Cement — Gips — Wapno — Trzcinę sufitową
Szamotówki — Terrabona — Terrazzo
Rury kamionkowe i cementowe
i t. p.

Filizy ścienne i podłogowe

Biura i składy: Katowice, Zamkowa 32

Telefon Nr. 345-84 i 345-85

4433

Tak wygląda nowe opakowanie kleszonkowe

AMOLU

Stary dobry znajomy w nowej szacie! AMOLU to niezrównany środek domowy znany od lat dziesiątek. Do nabycia w aptece lub drogerji 4158

VI, Km. 935/36

Obwieszczenie o licytacji

Oglašzam, że dnia 7 lipca 1936 r. o godz. 10 sprzedam publicznie w Katowicach przy ul. Mickiewicza 37, następujące ruchomości:
biurko, kanapa, tapczan, 2 stoły, szafki biblioteczne, 4 krzesła, 3 fotele, pościel stołowa — oszacowane na łączną sumę 1,780 zł.
Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu sprzedaży czteró godzinny przed licytacją.

KOMORNIK SĄDU GRODZIEKIEGO w Katowicach, rew. Wł. Król, Jadwigi 4, I. Km. 943/36.

Obwieszczenie o licytacji

Oglašzam, że w poniedziałek, dnia 6 lipca 1936 r. o godz. 11:30 sprzedam publicznie w Katowicach przy ul. Krasieńskiego 6 następujące ruchomości:
kompletna umeblona dywan plusowy, szafki biblioteczne, kanapa, 2 fotele, 4 krzesła, stolik, dywan, biurko z fotelami, stolik okrągły i 3 krzesła obite skórą, oraz maszynę do szycia „Singer” — łącznej wartości 4,500 zł.
Ruchomości powyższe oglądać można bezpośrednio przed rozpoczęciem licytacji.

KOMORNIK SĄDU GRODZIEKIEGO w Katowicach, rewiru I.

Do tartaku na Śląsku poszukuje się od zaraz

rutynowanej siły

ze znajomością pracy tartacznej i handlu drewnem.
Oferty do Administr. „P. Z.” pod „4709”.

Wydział powiatowy Świętochłowice ma od zaraz do wynajęcia

składnicę towarową wraz z garażami

położoną w W. Hajdukach przy ul. Tunelowej. (4702)

DRUKARNIA ŚLĄSKA

Spółka z ogr. odpow.
KATOWICE, BATOREGO 2 I KOSCIUSZKI 15
TELEFON 308-78 I 304-26

wykonuje wszelkiego rodzaju druki, jak bilety wizytowe, zawiadomienia ślubne, klepsydry, programy, afisze, prospekty handlowe, formularze, broszurki, książki, czasopisma, listy, pocztówki, koperty, i t. p. szybko, solidnie, po cenach umiarkowanych

Pamiętaj o bezrobotnych!

WOLNE POSADY

Praktykant, inteligentny, do składu Afa Foto potrzebny. Katowice, Św. Jana 15. (4704)

Asystent rolniczy, energiczny, uczynny, kawaler z kilkuletnią praktyką, dobry znawca koni i paszy potrzebny od zaraz. Górnoślązacy przy równych kwalifikacjach mają pierwszeństwo. Zgłoszenia z podaniem warunków składać do Administracji Polskiej Zachodniej pod Nr „2370”. (4692)

POSAD PCSZUKUJĄ

Dewizowiec, b dysponent giełdowy i wekslowiec, wyrobiony organizator, pragnie zmienić posadę. Pracował na stanowiskach kierowniczych. Referencje pierwszorzędne. Zgłoszenia do Administracji P. Z. dla okazania ciela kwitu Nr 2438. (4715)

Panna po ukończonych kursach maszynopisma, pójdzie na bezpłatną praktykę. Zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „2419”. (4707)

20-letnia inteligentna pani z kilkuletnią praktyką i pierwszorzędnie referencjami poszukuje posady do dzieł Zgłoszenia do P. Z. pod „20-letnia”. (4714)

Buchalter-bilansista z dużą, wszechstronną praktyką zawodową przymiennie stała pracę nawet za skromnym wynagrodzeniem. Władomość do Administracji Polskiej Zachodniej pod „Jat”. (4695)

UZDROWISKA

Pensjonat „Wenus” S. Badurowej, Wisła, Telefon 79 wszystkie pokoje słoneczne z balkonami i łazienkami oraz pełnym komfortem Ceny przystępne (4658)

Ustron Willa „Velli” Profes. Reimholdowej poleca komfortowe pokoje, pierwszorzędne utrzymanie (4705)

„Ustron”, Barrestauracja Brettner, codziennie Five o'clock, wieczorem Dancing — Jazz Band. (4712)

Wisła „Dembina”, Pokoje słoneczne, balkony, rzeka, las, utrzymanie od zł. 5 — (4661)

Szczawnica

Prosimy żądać prospektów Pensjonatu Zdrojowego

MIESZKANIA

Wyższy urzędnik państwowy poszukuje od 1 września względnie od 1 października w południowej części Katowice mieszkania 4-pokojowego z przynależnościami (parkiet) na I, II lub III piętrze. Zgłoszenia z podaniem warunków do Adm. Polskiej Zachodniej pod „Komfort” (4708)

LOKALE

Centrum Katowice — lokal, ulica Jana 12 — trzy piękne pokoje frontowe na biuro, handel, wyjątkowo za raz. (4701)

SPRZEDAŻ

Parcele budowlane narożna 3790 m² w Gierałtowicach (G. Śląsk) obok drogi 15 minut od dworca Kiarów sprzedam tanio. Bliższych wiadomości udziela S. Badurowa, Knurów, ul. Dworcowa 5. (4687)

W uzdrowisku Jaworze, sprzedam parcie, położone pięknie nad potokiem, blisko lasu i basenu kąpielowego przy drodze na Białinę Zgłoszenia do Administracji P. Z. pod „Białina”. (4719)

Rowery za wszelkie obligacje państwowe i świadectwa tymczasowe pożyczki inwestycyjnej, poleca tańco składnica Katowice, Marjacka 21 — Uwaga: Przyjeźdźnym z prowincji zwracamy koszty przejazdu do Katowic (4629)

Rowery markowe pierwszorzędnej jakości sprzedujemy najtaniej dogodne warunki zapłaty. Przyjmujemy wszystkie pożyczki państwowe w pełnej wartości — Aventura Polskich Rowerów i Maszyn, Inż. Ryszard Wiśniewski, Katowice, Mickiewicza 14 (4414)

Cieszyn, Spowodu wyjazdu zagranicę sprzedam tanio piękną willę, ogród Zapytania pisemne J. Rosner, Świątarska (4706)

Korzystna okazja! Sprzedajemy na dogodnych warunkach wszelkie artykuły biżuterijne, złote, srebrne, t d zegary, zegarki ręczne i kieszonkowe pierwszych fabryk czwarskich Przyjmujemy obligacje państwowe „URANIA”. Katowice Piac Wolności 7 wejście z ul. Gliwickiej. (4706)

Planino „Römschldt Weimar” w najlepszym stanie, okazynie sprzedam Joschke, Katowice, Słowackiego 30. (4510)

Sprzedajemy tanio za pożyczki, raty **ROWERY** różnych fabryk, maszyny do szycia, pisania, nowe używane Aparaty radiowe Śląski Dom Maszyn, Katowice, Kościuszki 3 (4476)

RÓŻNE

Ostrzeżenie, Weksel, wydłużony przez p. L. Gutmanna, płatny 10 brn honorować nie będziemy Jadwiga Adlerowa i Dr. Adler, Katowice. (4716)

Koszule, pyjamy szyje szybko, tanio na miarę „Tatra”. Katowice, Teatralna 7, Firma chrześcijańska (4630)

Druki, listy firmowe, wszelkie kleszki handlowe, wizytówki, specj, druki dla c przemysłu. Dostawy biurowe wykonywane solidnie i tanio Księgarnia Miłkulska, Katowice, Marjacka 2, telefon 342-42. Naprawa wieńczonych pion Wielki wybór najnowszych systemów (4021)

DRUGA LICYTACJA

Cegielni Parowej i Młyna Parowego w Strumieniu z pierwszorzędnym urządzeniem i przynależnościami dnia 17 lipca 1936 roku o godzinie 9 w Sądzie Grodzkim w Strumieniu za części ceny szacunkowej, tj. za 118 tys. zł. — Wadium 10,000 zł — Cena kupna płatna do 3 miesięcy, wieka hipoteka do przejęcia Informacja w kancelarii Dr. H. Głanza w Cieszynie (4383)

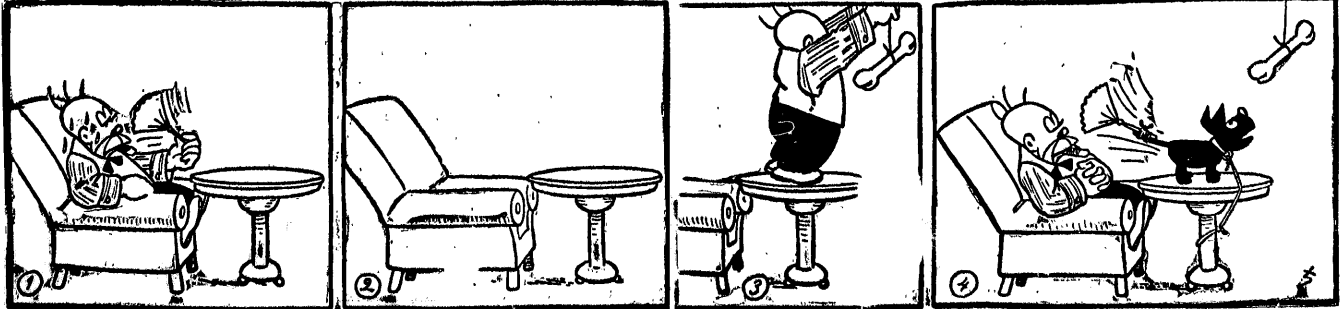

Tysięczne

żesz codziennie z wielkim zainteresowaniem czytają drobne ogłoszenia w największym i najskuteczniejszym organie ogłoszeniowym: Ilustrowanym Dzienniku Śląskim

„Polsce Zachodniej”

Potrzeba jest matka wynalazków

Pomysł Karlika Fafuty jest wart opatentowania. Teraz już może się śmiać z upału...